

მაკა ჯოხაძე

ისკარიოტის ეკლესია

ფრაგმენტი მომავალი რომანიდან

თვე თვეს მისდევდა, წელიწადი წელიწადს. ზრუნვასა და სიმშვიდეში იზრდებოდნენ ბიჭები. ისკარიოტის ცაზე იშვიათად იკრიბებოდნენ სავდრო ღრუბლები. ძირითადად ნათელი, ხალისიანი დღეები იდგა და წლის ოთხივე დრო, როგორც მდინარე ჩვეულ კალაპოტში, მსვლელობას განაგრძობდა. მუდმივმა ოჯახურმა სიტომ და სიმყუდროვემ თითქოს დააცხრო ეჭვიანი იუდას ვნებები. თითქოს აბიგაილის დაპირებაც ახდა. პატარა ანანიას იუდას სახით მართლაც გამოუჩნდა მფარველი. მფარველობა, თავისთავად, ძლიერებასაც გულისხმობდა და ბიჭის პატივმოყვარე ბუნებას, ისე რომ, გარეგნულად არ იმჩნევდა, ეამაყებოდა მისი ძალის აღიარება.

გადიოდა წლები... ანანია, რა ხანია, აღარ იწვავდა აკვანში და როველს კედრის ხისგან მისთვისაც გაეთალა მაღალი, რიკულებიანი საწოლი. დილაუთენია ლოგინიდან წამომხტარი, კუდში დასდევდა უფროს ძმას, ყველაფერში მის მიბაძვას ცდილობდა. განსაკუთრებით ტბასთან დგომა უყვარდა, შურდულივით გატყორცნილი კენჭების წყლის ზედაპირზე სრიალი.

იუდა კარგად ისროდა, ღონივრად და შორს. ანანიას ნასროლ კენჭებს კი იქვე, ნაპირზევე გაუდგოდა ტყაპუნა. სიცილით კვდებოდა იუდა, როცა ხედავდა, უმცროსი ძმის ძალისხმევა და მონდობეობა ყოველჯერზე რა უბადრუკი შედეგით მთავრდებოდა. იგივე შედეგი სხვა თამაშებშიც მეორდებოდა...

II-III

სოსო მეშველიანი

ბარსელონა. ბაზაფხული 2020

ის არც შიშს ჰგავდა, არც მოლოდინს გარდუვალ მარცხის, იმ ყველაფერზე ფიქრი ახლა, ღირს, და თან არც ღირს. ყვაოდა ვარდი აივანზე, ჩამკვდარ ქუჩიდან ღია სარკმელში იღვრებოდა სურნელი ცაცხვის.

გაუხშობებულ სუნთქვას ვგრძნობდი და ამის გარდა ვგრძნობდი მთვლემარე მინის სუნით გაჟღენთილ ავდარს. ტაძრის საათი როცა მწუხრზე იწყებდა რეკვას, უმნიშვნელოდღე რალაც დიდის დასასრულს ჰგავდა.

შორს ბორცვი ჩანდა. ბორცვის იქით უცნობი მინა. ძახილი, გულში ჩარჩენილი ეკლად და ხინვად. კედარზე ბუდეს იკეთებდნენ თუთიყუშები, ბორცვებს ქვემოთ კი ცოცხალ-მკვდარი ქალაქი იწვავდა.

ანვიმდა ქუჩებს, ლამაზ ალვებს, უშნო ობელისკს, ძველი განცდები თან მოჰქონდა ზღვიდან მობერილ ქარს, შორეული მოგონების, სადაც სამყარო გადაშლილიყო როგორც მწუხრის საგალობელი.

VIII

ვახტანგ ჯავახიძე

კინალამ

მაგონდება კაკაბეთის მთვარიანი ღამეები, მთების ლურჯი კამარა და ამნაირი რამეები, სამახსოვრო წუთები და წამები და წამეები, ღვინით სავსე თასები და ჯამები და ჯამეები, წყნარზე წყნარი ოქტავეები, გამები და გამეები, მოციმციმე ბეჭდები და მოკამკამე კამეები, მოცეკვავე მამები და დამები და დამეები, — და მე უნდა დავივიწყო ჩემი სითამამეები: დაწყვილებულ ორეულებს ვერ გავემესამეები, მაგრამ უმალ გამიბევრდნენ ჩემი მარიამეები და მალულა მრავლობითებს ვემაშასადამეები (მაპატიეთ მთვარიანი ღამის კინალამეები!).

IV-V

ანა კორძაია-სამადაშვილი

გოგო

მომხდარი წინაც გაგიძღვება და უკანაც დაგედევნება... სვანური ანდაზა

ჩემმა გოგომ გოგო გააჩინაო, მახარა ჩემმა კაცმა.

კაი-მეთქი. მოვდივარო. კაი-მეთქი. კიდევ ერთი შვილიშვილი გაუჩნდა და მოდის-მეთქი, ლანდას ვუთხარი.

ლანდამ მითხრა, რომ მე ვარ უსულგულო აღამიანი. კაცს შვილიშვილი გაუჩნდა, გაუხარდებოდა, აბა, რა იქნებოდაო. მეთქი, კაი. როგორი დასაფასებელია, ასეთ კარგ დღეს შენთან რომ მოდისო, ლანდამ, და კიდევ რალაცები ილაპარაკა, სათნო სიტყვები, და მეც თავს ვუქნევდი: კაი, ჰო, კაი.

ზუსტად ვიცი, რატომაც მოდის: მისიანები, ცხადია, გიჟებივით ზეიმობენ ახალი გოგოს დაბადებას, ჩემი კაცი კი ვერ სვამს, უფრო სწორად, ვეღარ სვამს, იმიტომ, რომ თავის დროზე კარმით კუთვნილი ორიათას ცხრაასი ლიტრი არაყი უკვე ჩაისხა, და თავი ასე რომ არ უყვარდეს, მკვდარი იქნებოდა, დიდი ხნის. ახლა სხვების სმას გაერიდება, იმიტომ, რომ ნერვიულობს, და თან ჩემთანაც ქულას ჩაინერს.

ამ უკანასკნელი მიზნით — რასაკვირველია; აბა, რა სალაპარაკო ესაა? კაცმა მითხრა, ჩვენ ახალი გოგოს სახელზე ვფიქრობთ და მოდი, შენც ჩაერთო.

ეს „ვფიქრობთ“ ბოლოს მიღებს. „ჩვენ ვფიქრობთ“, ანუ ფიქრობენ ჩემი კაცი, მისი ოცდასამი წლის წინ გაცილებული და მას მერე ორჯერ გათხოვილი და ამჯერად კვლავ ჩემს კაცთან დაბრუნებისთვის მებრძოლი ცოლი, შვილები, რომლებიც ჩემს კაცს მას მერე შეუყვარდნენ ასე თავდავიწყებით, რაც იმათაც შვილების გაჩენა დაინყეს — გაუთავებლად! ბოცვრებივით! — და იდიოტი სიძე — კაცი თვითონ ამბობს ასე, მე თვალთ არ მინახავს — და მახინჯი რძალი — ეს გოგო ვნახე და მართლა მახინჯია, ღმერთო, მაპატიე, და სულელიცაა, იმიტომ, რომ ვერ ხვდება, რომ მახინჯია, და მზეთუნახავივით იქცევა. სწორედ ამ შესანიშნავი რძლის გაჩენილი შვილის სახელზე უნდა გვემსჯელა მე, ჩემს კაცს და საწყალ ბებიაჩემ ლანდას.

VI-VII

ჯუანშერ ტიკარაძე

მოდი ნუ ვილაპარაკებთ ტყუპისცალ დღეებზე ნურც ტყუპისცალ ღამეებზე ვილაპარაკებთ

მოდი ნუ ვილაპარაკებთ გარდარეულ სიყვარულზე ნურც ნამთქნარებ სექსზე ვილაპარაკებთ

მოდი ნუ ვილაპარაკებთ ბავშვობაზე ნურც სიბერეზე ვილაპარაკებთ

მოდი ნუ ვილაპარაკებთ სიკვდილზე ნურც სიცოცხლეზე ვილაპარაკებთ

მოდი უბრალოდ ვილაპარაკოთ ან უბრალოდ გავჩუმდეთ

მოდი გავჩუმდეთ და ისე ვილაპარაკოთ

მოდი გავჩუმდეთ და მოდი ვილაპარაკოთ

IX-XIII

ვახტანგ
ჯავახიძე

ასს გამოვაკლოთ ცამეტი

ისე ვერ ვარ და ასე — კი,
აღარ მანებებს ასაკი,
რამდენის ვარ და — მახსოვან
სტალინი და ნავასაკი,
სოხუმში მახსოვს კახაკი,
ცხინვალში — სხვა ავაზაკი,
ხალხი არა და მასა — კი,
სახლი არა და ბაზა — კი,
დენი არა და ფაზა — კი,
შარა არა და ტრასა — კი,
ბანკი არა და კასა — კი,
კლიტე არა და რაზა — კი,
თასი არა და ვაზა — კი,
სიტყვა არა და ფრაზა — კი:
ასს გამოვაკლოთ ცამეტი —
მე ვარ და ჩემი ასაკი!

რა თქმა უნდა

რა თქმა უნდა, ქაიროში ქოლგა უფრო ძვირია და
რა თქმა უნდა, ქუთაისში ქოლგა უფრო იაფია.
რა თქმა უნდა, ელადაში ფავორშია „ილიადა“,
რა თქმა უნდა, ქუთაისში იისფერი იები.
ციურიხში მილიონი ბევრმა გაამილიარდა,
ქუთაისში ყვავილები ჯერ არ გაგვიძვირებია.
სხვების ბამბა ჩხრიალებს და გახმაურდა,
რა თქმა უნდა, რა თქმა უნდა, რა თქმა უნდა.

სუპერი!

აღმოხდა დისკო მთვარის
და, რაც არ იყო, არის:
აგერ გზა ნატახტარის
და სილუეტი ჯვარის,
აქვე ხმაური მტკვარის
და სვეტიცხოვლის ზარის,
ციმციმი კელაპტარის,
სურნელი ყვავილნარის,
აქეთ — რეფრენი თარის,
იქით — დაქტილი ქარის,
პოეტი კოცნის არილს,
აქებს მადლსა და მარილს
და მეზობელი კარის —
მზვერავი არემარის,
შემცნობი უჩინარის,
შიკრიკი უტყუარის
და მაცნე უეცარის —
აქვე აცხადებს: არის!
ჩვენ კი ვეძახით სუპერს,
რაც მხოლოდ გადმა სუფევს.

ალეგორია

მოდით, ესე ორადორიც გავაღვლოთ:
აქეთ დავსვით ორიოდე, იქით დავსვით ორიოდ.
ძველი მათემატიკოსი მოვიწვიოთ ნაქები:
რომელია მეტი ანუ რომელია ნაკლები?
ხდება ხოლმე უცნაური დავა ანუ სკანდალი,
როცა ერთიც მართალია და მეორეც მართალი,
ასეც ხდება: ამაოა დიდი აურზაური,
რადგან ორის ბრალი გახლავთ ერთი დანაშაული.

დაობს ოქროს ორდენი და პოეტების ორდენი:
აქეთ — ორიოდები და იქით — ორიოდენი.
თუშეთში კი აღარ სჯერა გავა ნაკუდაიძეს
და სამართალს სტრასბურგში და ჰააგაში დაიძებს.

ენას ვუკიდებ

შიშით ენას ვუკიდებ და მო-მო-მომონს ბა-ბაია
(მომერია, მაგრამ არკი დაფუძახე ბაბაია).
ენას ისევ ვუკიდებ და მი-მი-მიყვარს ბე-ბებია
(ვისაც ტაში ეკუთვნოდა, ტაში შემეგებებია).
მი-მიმინო, გუ-გუგული, ხო-ხოხობი, შო-შოშია
(რაც კი ცოდვა აღირიცხა, ყველა სო-სო-სოსოსია).
კა-კაკალი, მა-მამალი, ნი-ნიწილა, ნა-ნაწალი
(როგორც იქნა, მოვიხელთე რითმა ესე — მანანწალი).
ჩო-ჩოჩორი, ჩი-ჩიჩია, ჩი-ჩიჩინი, ჩე-ჩეჩენი
(არასოდეს შეადართო აისბერგებს მეჩეჩები).
თა-თათარი, თუ-თუთუნი, თა-თათარა, თაფლი-თუთა —
დემონივით მაშანტაჟებს თანხმობანთა ამპლიტუდა.
ტი-ტი-ტიტა, ტი-ტიტინი, ტი-ტიტანი, „ტიტანიკი“:
ვარსკვლავებმა დაიტირეს მთვარის ჭოგრიტიდან იგი.
ტატო, ტიტე, ტერენტი და ტიკ-ტიკი და ტეტ-ა-ტეტე,
ჩვენ ერთ-ერთი გვეგონა და გაიჩია ერთადერთი.
ცი-ციცინო, ყუ-ყუყუნა, შუ-შუშანა, თა-თათია —
ორ-ორია, სამ-სამია, შვიდ-შვიდია, ათ-ათია.
ზა-ზა-ზაზა, გი-გი-გიგი, გი-გიგილო, მა-მამია —
ვალღარებ, ახლა ყველა ჩემზე უფრო თამამია.
გე-გე-შიძე, ჭი-ჭი-ნაძე, კე-კე-ლიძე, კა-კა-ბაძე —
თქვენ კი ველარ გაგაჯავრეთ ანუ ველარ გაგაბრაზეთ.
თქვენ რა გიჭირთ, მიღიხართ და
ცხვრებიც იქით მიგიდიან,
მე კი ენას ვუკიდებ და ცეცხლი მი-მი-მიკიდია.

ნაცნობი მოტივი

აღარ მესალამურება:
მილაღატეს ამურებმა.
აღარ მესალამურება
ლალები და ლამარები.
აღარ მესალამურება
სინაგოგის სამი რაბი.
აღარ მესალამურება
ალუბალი სამურაბე.
აღარ მესალამურება,
აღარ მესალამურება
და სამუმი სულეთისა
მალე მომესალამურება.

თოგა

გზაზე მრევლი მომრავლდა და ეჭვსაც ველარ მიიტან:
აქეთ — ეკლესიისაკენ! — იქით — ეკლესიიდან!
შენ კი გზები ვერ გათვალე მორწმუნეთა არმადის,
ვინაიდან შენი აქეთ არ მიდის და არ მოდის.
შენ სხვა მხარეს მიაბრუნე ნახევარი პროფილი,
შორიანლო გაიარე გრძელი ნუთისოფელი.
შემთხვევით და უნებლიეთ დრო ამაოდ მოკალი,
ადრესიც არ შეგეშალა, ფეხიც ვერ წამოკარი.
ერთხელ ქუდიც შეგიგდეს და ვერ გადადგი ნაბიჯი,
ვერც მოძღვარი აიტანე, ვერც მსაჯული ნაფიცო.
მაგრამ ველარ გაგრძელდება შენი ცეცხლთან თამაში
ანუ ურწმუნოებანი მეთორმეტე თომასი:
დღეს ღვთაებრივ კომედიას შენთვის სხვა კომიკი ყავს:
აგიყვანს და ნაგიყვანს და სამებაში მიგიყვანს.

ფანჯრაში

ანა კალანდაძისა და
მურმან ლებანიძის ხსოვნას

თითქოს უფალმა ინება, შენც იხილე და ინებე:
ორი პოეტის ფანჯრები ერთმანეთს შესცივინებენ.
მაგრამ ეს იყო ოცნება ღრუბლებში მოთამაშეთა:
ერთი აშენდა სახლი და მეორე ველარ აშენდა.
დღეს მთანმინდელი და იგი — უკვდავი დაა ბიჭების
და ორთავენი ღრუბლების ქულაზე დააბიჯებენ.

ზაურ პოლქაძის გახსენება

ბედმა ბედისწერასთან ომობანა წამიგო,
მაგრამ გალაკტიონმა დამიძახა „დამიკო“.
წამზე უფრო პატარა შემეჩერდა — წამიკო:
გამახსენა ვან-გოგის თეო ანუ დამიკო.
მერე ჩემმა მოძღვარმა ვერონეზეს ცა მიქო,
მერე შემომეთარგმნა „ამიგო“ და „დამიკო“.
ბოლოს გამომეცხადა ჩემი ძველი ამიგო
და ელისოს დამიკო.

ოთხმოცის შიმეფა...

თურმე ურქო ცხვარს ჰქვია ხულია,
არ ვიცოდი და უხერხულია.
ვიცი, კორტასარს ერქვა ხულიო,
რომ არ ვიცოდე — უხერხულია.
ისე მეძახის — მინახულეო,
უარისყოფა უხერხულია.
ტატოს შემდეგ და ლადოს შემდეგ და
ოთხმოცის შემდეგ უხერხულია,
უხერხულია, ეს ოხერი,
ოხერხულია.

აპიმი!

ამომსევდა მთოვარე და დამსევდა,
სევდიანმა სააქაო დასევდა,
დაილოცა ზედაშიან ჯამზე და
როგორც ამომსევდა, ისე ჩამსევდა.

ავაიმე, თვალი ველარ მზერს
ჩამსევებულ, ჩამსევებულ მზეს!

**ისევ გალაკტიონი —
„სიკვდილი მთვარისგან“**

არის ნივთი და არის საგანი,
არის არენა და გასაქანი,
არის საგები ანუ საგანი
და მოძღვრებანი უფლისაგანი.
არის დალი და არის შავალი
და ფრანსუაზა არის საგანი
და ფრანსუა და მისი საკანი
და უმონყალო ტყვია — ჟაკანი...
არის სიკვდილი ქალისაგან და
არის სიკვდილი მთვარისაგანი.

გალაკტიონი

დგანან მტკვრისა და სენას ნაპირზე
პოლ გალაკტიონ ვერლენ ტაბიძე.
აქეთ ვანში და არა ვენაში —
მოხუცი მამა დადის ვენახში.
მეტისმეტია და ნამეტანი
ორის და ორთა ჩასვლა მზეთან.
ექოს ირეკლავს ვაშა ვაშათა
ანუ სამება: შოთა, ვაჟა და...
მაგანმა მაგანს შესთავაზა და
გაიმეორა: შოთა, ვაჟა და...
და გადაფასდა სამთა მაზანდა
ანუ გასამდა: შოთა, ვაჟა და...

ნაცნობი მელოდია

მთანმინდა მისცეს კეკეს,
ვაკე — გეგას და გეგეს,
დიდუბეც გადაკენკეს,
ნაცარიც გადაქექეს,
გაყვეს ანტი და ანტი,
არის სალამო ზანტი,
ვარსკვლავებს ითვლის კანტი,
„მე კი გადავში გეგელს“.

იხსენალება

„და გაისმოდა დების სიმღერა“.
გალაკტიონი

იმერეთს ვერიდები:
აღარ მღერიან დები.

მაფიქრებს ნამეტანი:
აღარ მღეროდა დანი.
გავიდა ყველა დატა:
ხმა აღარ ისმის დათა.
საძმო და საოცნებო —
დები ვადიდოთ, ძმებო.

საიტი რუსთაველისა

ზერელე
და არსაითი —
დაკვლიანდა საიტი:
გავიდა ორი საათი,
გავიდა სამი საათი,
გავიდა ოთხი საათი,
გავიდა ხუთი საათი,
გავიდა ექვსი საათი,
გავიდა შვიდი საათი
და —
„ბროლი ბროლდა, სათდა სათი“.

გურამიშვილი ჩიოდა

გურამიშვილი ჩიოდა: წამომეპარა ლეკიო,
რუსებმა მზე მომანატრეს და ჟამი უელეგო,
ვინატრე: ნეტავ რუსებმა პრუსები წამალეკიონ:
მე ერთი ვიყავ — დავით — და სახელი მათი — ლეგიონ!

ფიროსმანი გამახსენდა

სამი დღეა, ერთადერთ სტრიქონს ვეჩალიჩები,
ალბათ ფიროსმანივით დამელაღა ნიჭები,
ველარც ქრთამი მიშველის, ველარც მალარიჩები,
მეტი რა დამრჩენია: თოხი ანდა ნიჩაბი!

დაუნდოპალი პიკასო

არ დაინდო პიკასომ მშვენიერი ჟანა:
პროფილი და ანფასი გაუერთიანა.

1937

იცრემლება რეკვიემი, არია და არიოზო,
მრევლი ოხრავს: ეშმა ლამობს მონასტერი არიოსო.
სამიზნეზე აიყვანეს წმინდა საკათალიკოსო,
მრავალს სახლი ენატრება და ფანჯრები უფისოსო.
ვერაფერი დაგიფარავს, რაც არ უნდა შეიმოსო,
არაფერი გემუვლებს, თუნდაც წაიმისტიკოსო.
ვილაც მწარედ იწყებულა: საფლავი არ გელირსოსო!..
ნეტავი რა დაგიშავეთ, ჩვენებთან ბიჭო სოსო?

ბერია — სტალინის მარჯვენა ხელი

და მარჯვენამ გვაუნყა სამი სიტყვა უბრალო:
— Я его убрал-ო.

და გათამამდა მარჯვენა უღმერთო-ურელიგიო:
— მე გავასალე იგიო.

ასაკოვანმა მარცხენამ გვიან გაშიფრა მარჯვენა:
კაენმა კაენს დაასწრო და მაქსიმუმი აჩვენა.

მარჯვენასაც ჩამწარდა სუფრა და ნასუფრალი:
Его тоже убрали.

P.S.

ბერია და ეჟოვი და იაგოდა
ძმანი იყვნენ კაენთა და იაგოთა,
დრომ სასჯელი ღირსეული მიაგო და
მიაქოთა-მოაქოთა-მიაქოთა.

კატა-პულტი-რება

ვოცნებობ: წარმატებულია კატების კატაპულტირება:
მთვარიდან გადმოგდებულიც კი იმგვარად
გადაგვიბრუნდება
და ისე გადმოგვიბრუნდება,
სალი და სალამათი გვიბრუნდება.

ადამიანი ოცნებაშია,
ხოლო ცხოვრება მოსწრებაზეა.

ყველა სასმისი, ყველა ჭიქა, ყველა მათარა
მოსწრებაზეა... ვერ მოასწრო პრინცმა პატარამ.

სცადეს კოსმოსის გაგანივრება
და ვერ მოასწრეს გაგარინებმა.

იყო დრო და ჩვენ უცარი ელდა გველოდა:
ხრუშჩოვს ენადა უფრო დიდი სამფლობელო და
ქართველთა კატაპულტირება საქართველოდან.

ოქტავა

გათამამდა, გათამამდა ოქტავა
და უკვდავი ლამის გაგვიმოკვდავა,
ვაი, ვაი — გვესმის მონოლოგთა ვა
და არწივი გვიყვარს არა ორთავა.

ძვის კოღვა

ვარდიც მიყვარს და იაც,
შენ კი ქვა თავში იეც.
მოგძებნის მენისიეც
და შენ ქვა თავში იეც:
ჯერ ნისიები მიეც,
მერე ქვა თავში იეც.

ჭაჭა

ლექსიკონი წავიკითხე სამგზავრო და საგზაო და
თურმე ადრე ამერიკის პრეზიდენტი ტაქსაობდა.
ერთს ვიცნობდი,
თავის დროზე მიგიყვანდა „მეტროპოლიტან“,
მაგრამ ამას პრეზიდენტის არაფერი ეტყობოდა.
ერთსაც ისე დავაკვირდი, უმალ მხრები აიჩეჩა,
გამეცინა და საღამოს დავაყოლე კაი ჭაჭა.

ხინკალი

იროდიონო-იროდე,
რატომღა უნდა ტიროდე:
ცხელი ხინკალი მოგართვით —
ოთხმოცდაცხრამეტოდე?!

პირის საათი

კახელი ყიდის ვირს
და მალღა ინვეს ცხვირს:
ფასს ადებს ისე ძვირს,
მთელი კახეთი კვირს,
ვირი კი საათივით
ყროყინებს ანუ ყვირს.

ანტივირუსი

გადამივიწყეს თვითმფრინავებმა,
გემებიც აღარ მეპიტნავენა,
ნავებიც აღარ მენანავენა,
მატარებლებიც მეცოტავენა
და ვემალები ქუჩაში ნაცნობს,
რომელიც მუდამ მეკოცნავენა.

ეს ცა, ეს ფიერვერკი
მევასება, მაგრამ ვერ კი...
ეს მეუფე, ეს მონარქი —
მომწონს, მაგრამ არ კი... არ კი...
უნყინარი არ ვარ კრავი,
თუმცა რა ვი... რა ვი... რა ვი...
ვიცი, ჩემთან აღარა ხარ,
აღარ... აღარ... აღარ... აღარ...
ახლა ანაბარა ნავებს
უხილავი ანანავებს
და იგივე უხილავი
ყველას გაგვაარავენა.

ბის!

ბისი აღარ მებისება,
აღარც მეზენეფისება,
ბიზე აღარ მებიზეება,
აღარც მეეგებისება,
წარამარა მეტირება,
მაგრამ არ მედეფიზეება,
ბევრჯერ დამასინანულეს
ვაებებმა მეფისებმა,
ტახტის აზნაური ვარ და
მეფესავით მეფისება.

ჭიტა!

მოვაჭენე ტაიჭი და
როცა დამიძახე „ჭიტა!“,
შენს საჩიტე გალიაში
ჩემი ჩიტი გაიჩითა.

ჩემმა ტაიჭმა გზები გალია:
ჩემი ჩიტი და შენი გალია!

გავაფორმოთ ალიანსი:
შემომიშვი გალიაში!

მენდე და ვიდრე გასაგებ
შენდობას შემოგასაღებ,
ნუ დამიმაღავ გალიის
ანუ სამოთხის გასაღებს.

იმნარი იშვიათი
ილეთები ვიცი, დაო,
მინდა შენთან ვიჭიდაო-
ვიჭიტაო-ვიჩიტაო.

მაჯამასავით მადრიგალია
ჩემი ჩიტი და შენი გალია.

შემოუშვი: გაგანათებს,
შემოუშვი: გაგანათლებს,
შემოუშვი: ეგ ოხერი
თვითონ ეძებს კაკანათებს.

შეგვეცნია უფალი და ღვთაება:
ჩემი ჩიტი შენს მახეში გაება.

ანგელოზი ამოფრინდა ჭიდან:
— ჭიტა!

ინტიმურები

მარი

ვევედრები მარის:
— მოვახერხოთ რამე,
ვიდრე არემარეს
მოიპარავს ღამე.

ფლირტი

საუნჯე გადასარევი
განგებისაგან მოგეცა,
შაბათის მათხოვარი ვარ,
მოგთხოვ და იქნებ მოგეცა!

იმერული

ნაზიკია, თუ ძალიან მოგთხოვს გურამიე,
ადექი და — უკაცრავად — დანექი და მიე.

პოდიუმზე

პოდიუმზე ტრაკოსანთა ტურია,
მომწონს ერთი ტრაკის ტრაექტორია.

სეზამ, გაილე!

გული ჰქონდა მხურვალე და თვალები გიზგიზა:
არ გაუღეს კარი და კარზე მიაფისფისა.

ბის სასმელი — ასეთი რეკლამა ჰქონდა, და კაცი მიბარბაცებდა გზაზე, პირგაუპარსავი და ვითომ სექსი. ფეხისგულით იარე, ფეხისგული დადექი...

ჰოდა, ზუსტად ამ საუბრის მერე — რა დასამალია, და მთაში მაინც მაგრად შემინოდა, ოღონდ მელანიასი უფრო მეშინოდა და ავედი მაინც, სხვა რა გზა იყო — მელანიას ვკითხე, და დალი-მეთქი? რა — დალიო. აი, დალი რომ შემხვდეს-მეთქი?

ბებია მელანიას როცა ვიხსენებ, სულ ისეთი მახსოვს: გადაადგო თავი და გულით იცინა. დედაბერს ისეთი კბილები ჰქონდა, მაშინაც შურით გაეცკდი, აი, რა იყო, რაღა ჩემზე დაისვენა ყველა გენმა? მელანია კი იცინოდა და იცინოდა, და ცოტა მენყინა, რა, თუ დევი და ქვასროლია გამომიხტენ სადმე, ეს არაა სასაცილო და დალი სასაცილოა თუ რა?

მელანიამ მითხრა, რომ დალის ქალი ვერ ნახავს. დალი ნადირობის ქალღმერთია და მონადირე ქალი რაღა უბედურებაა... დალის ოქროს თმა აქვს, დალი ისეთი ლამაზია, როგორც არავინ ამქვეყნად. საიდან ვიცი და კაცებისგან. დალის მარტო კაცები ხედავენ. დალის კაცები უყვარს და მასთან, ვისაც შეიყვარებს, გარიგება აქვს: ამდენი და ამდენი ჯიხვის მოკვლის ნება აქვს, მეტისა — არა, და არავის არასოდეს არ უნდა უთხრას კაცმა, რომ დალი ნახა. ასეთი პირობაა. დაარღვევ პირობას და დაილუპები: კლდესთან გაივლი — კლდის წერა გახდები, ომში ნახვალ — ვერ დაბრუნდები, მეხი გავარდება — შენ დაგეცემა... დალია, ვილაც ბოგანო დედაკაცი ხომ არაა, და სიტყვა სიტყვაა.

მეთქი, ბებიაჩემო, შენ ვინც გაიბო დალიზე, იმათ ხომ ნახეს-მეთქი, და რომ თქვეს, მერე-მეთქი? მელანია ძალიან ცუდად გაჩუმდა. სწორედ მივხვდი-მეთქი? მელანია ცუდად გაიციხა, ისე აღარ, როგორც მანამდე, და იმხანად ლანჩხი კი მივხვდი: ეჭვიანობს! აზრზე მოდი, დალიზე ეჭვიანობს ასი წლის დაქვრივებული ბებიაჩემი!

ბევრი წლის მერე, დედაჩემმა გერმანიაში რომ მოკურცხლა და მე და ლანდა მარტოები რომ დავრჩით, ეს ამბავი ლანდას ვუამბე, ისე, სახალისოდ. და ჩემმა უნესიერესმა პიეტეტმა ბებია მიიხრა, სულ არ მიკვირს, ასე, მე დინა ღურბინზე ვეჭვიანობდიო. პირი დავაღე. სერიოზულად-მეთქი? კიო. ბაბუაშენი გადასახლებამდე და მერეც სულ მასზე ლაპარაკობდა და ამ

ქალის ერთი ათი ფოტო მაინც ჰქონდაო. ყურებს არ დაუფურე. დინა ღურბინი ძალიანაც ლამაზია, მაგრამ ლანდასთან ვერც მოვა! და სად დინა ღურბინი და სად ნოტიფლისური ბაბუაჩემი! დალი კიდეც მესმის, და დინა ღურბინი, კაცო?

ეგ არ მჭირს. მე არ ვარ ეჭვიანი, საერთოდ, და ჩემს კაცს ეს ცოტა აღიზიანებდა. ახლა უკვე გასაგებია, ვის რაში სჭირდება, რა საეჭვიანოა, მაგრამ მაშინაც, ვესტერნის გმირს რომ ჰგავდა და მთელი დომ ტვირთს მასზე რომ ზნდებოდა, ნამითაც არ მიეჭვიანია. მე მეგონა, არა, ღრმად და-რწმუნებული ვიყავი, რომ ყვითელი, პლისირებული, შავკოპლებიანი, სრულიად იდიოტური ქვედაბოლო რომ მეცვა და ტრაკის ქნევით რომ ვცეკვავდი, და გულით რომ ვმღეროდი და მელანია რომ მერქვა, აი, ბალი ათი შაური... ეტყობა, გასულ საუკუნეში გოგოს საჩუქარი ჯერაც ძალაში იყო, მარტო მცენარეების ენა ხომ არ ასწავლა ღურჯთვალა გოგომ დიდ მელანიას.

ჩემმა კაცმა იფიქრა, იფიქრა — სახეზე ეტყობოდა, ნვალობდა ცოტას — და თქვა: კი მაგრამ, შენს ძმისწულს რომ დაარქვეს მელანია, არ გემშინათო?

ჰოო... მაგრამ ერთი ტყუილი თუ თქვი, მერე კარგად მიდის. მეთქი, ამერიკელ დედამისს ჰგონია, რომ „ქარნაღებულების“ ამბავია-მეთქი და ასე რომ ჰგონია, რაღა უნდა მოხდეს-მეთქი. ჰოო, კაცმა, და გაჩუმდა, და მერე ჩემი უტიფარი ტყუილები-სგან ნამხდარ ლანდას უთხრა, ლანდა, მე ხომ ვიცი, სადმე სასმელი გექნებოდა გადა-მალული.

ლანდას მარაგი რომ ამოვწურეთ, დასამატებლად ისევ მე გავედი — ფეხისგულით იარე, ფეხისგული დადექი... ჩვენ ვსვამდით და სამინლად გვიყვარდა ერთმანეთი, როგორც მაშინ, როცა სამინლად ვსვამდით და ბალი ათი შაური, და ისევ ვიმღერეთ, როგორც მაშინ ვმღეროდით, როცა სამინლად ვსვამდით, და ჩემი კაცი ლანდას ეუბნებოდა, რომ ისე ვუყვარვარ, რომ აღარ იცის, რაღა ქნას.

ეს რომ აღვქევი ეთქვა, სულ აღვქევი, როცა ჯერაც ორი მელანია მყავდა, აუცილებლად გავაჩენდი გოგოს. მას ერქმოდა გოგო, და ექნებოდა მნიფე თავთავისფერი თმა და ცასავით ღურჯი თვალები.

*

ჩემი კაცის ახალ შვილიშვილს დავარი დაარქვეს. მართლა ქაჯები არიან.

მაკა ჯოხაძე

ისკარიოტის ეკლესია

ფრაგმენტი მომავალი რომანიდან

დასასრული

— ყველაფერი კარგად იქნება, ჩემო...
— ანანია. ანანია მქვია, — უცბად შეაგება იუდა.
— ყველაფერი მოგვარდება, ანანია, დღეს დაისვენე, ხვალდენ ერთად შევედგეთ საქმეს... ახლა ნამოდი, შენს ოთახს გაჩვენებ...

ელინმა სამზადისს უკანა მხრიდან მიდგომულ სამშალო ზომის ოთახში შეიყვანა ჭაბუკი და ახლად შენიშნა, რომ მგზავრი ყოველგვარი ტვირთის გარეშე იყო სახლდან გამოქცეული. კაცმა კარადიდან ტახტზე გასაფენი ახალი ზენარი, თეთრეული და ტანსაცმელი გამოიღო.

— ჩემი ვაჟის სამოსია, კარგად გექნება, გამოიცვალე, ხვალ ადგილს გარეგნებ, სადაც უნდა გარეცხო ხოლმე თეთრეული.
— თქვენი ვაჟი სად არის? — ძალიან ბუნებრივად გაისმა ეს შეკითხვა, მაგრამ ელინი რატომღაც შეკრთა.

— აბიბო სპარსეთში გავყავ ბედუინებს, ნელსაცხებლების, აბრემუმიისა და ხალიჩების ჩამოსატანად. იერუსალიმში ამ საქონელს ოქროს ფასი ადევს, კარგად იყიდება... ნამყოფი ხარ იერუსალიმში?
იუდამ უარის ნიშნად თავი გაიქნია.

— თქვენს შვილს აბიბო ჰქვია?
— ჰო, აბიბო, კარგი შვილი მყავს, მშრომელი, დაუზარელი... — მცირე შეყოვნების მერე ელინმა მიიმედ დაამატა, — მართალია, ჯერ ბავშვები არ ჰყავთ, მაგრამ წინასწარ ზრუნავს საყვარელი ცოლ-შვილის მომავალზე... ჰო, მართლა, ხვალ ლეასაც გავაცნობ, ჩემს რძალს...

— აბიბოს ცოლი ჰყავს?! — რატომღაც გაიკვირვა იუდა.
— მაშ, ლეა ჰყავს, კარგი ქალია, ოჯახის ერთგული და გამრჯე, — ერთგვარი სიამაყით დაამატა კაცმა.

სიტყვა გამრჯე იუდას ამდენი წლის მერე ბუნდოვნად მოაგონა ბეგონი და უცნობი ლეა რატომღაც მიიმე, დაშაპრული ხელებით წარმოიდგინა.

— კარგი, ანანია, დაისვენე, იქნებ ჩაგეძინოს კიდეც, ამხელა გზა გამოიარე...
ელინმა კარი გაიხურა და იუდა პირდაპირ, ტანსაცმლიანად გაიშლართა ტახტზე. ჭერს თვალმიპყრობილი კარგახანს ფიქრობდა იმაზე, სხვისი სახელით რომ გაცილო მასპინძელს. „რაღა მაინცადამაინც ანანია?!“

— ანანია! მოულოდნელად მოადგა ეს სახელი ენის წვერზე, როგორც დამნაშავე მიადგება ხოლმე რაღაც მისტიური ძალით მკვლელის ადგილს.

ამაზე აღარ უნდა ედარდა, რაც მოხდა მოხდა, დროზე უნდა მოეცილებინა ძმაზე ფიქრი. რა დროს ანანია იყო. ახალ რეალობაში ცხოვრობდა უკვე, ახალ გარემოში იწვა და იხვენებდა. გრძნობდა, მხოლოდ სხელით ვერ მოეშვებოდა, გონებაც უნდა გაეთიშა, თორემ მრუმე ფიქრის ნაკადი სე-

ვდას გააჩენდა, სევდა დანაშაულის გრძნობას გაამძაფრებდა, სამძიმარზე მოსული ქალივით სინანულს მოიყოლიებდა...

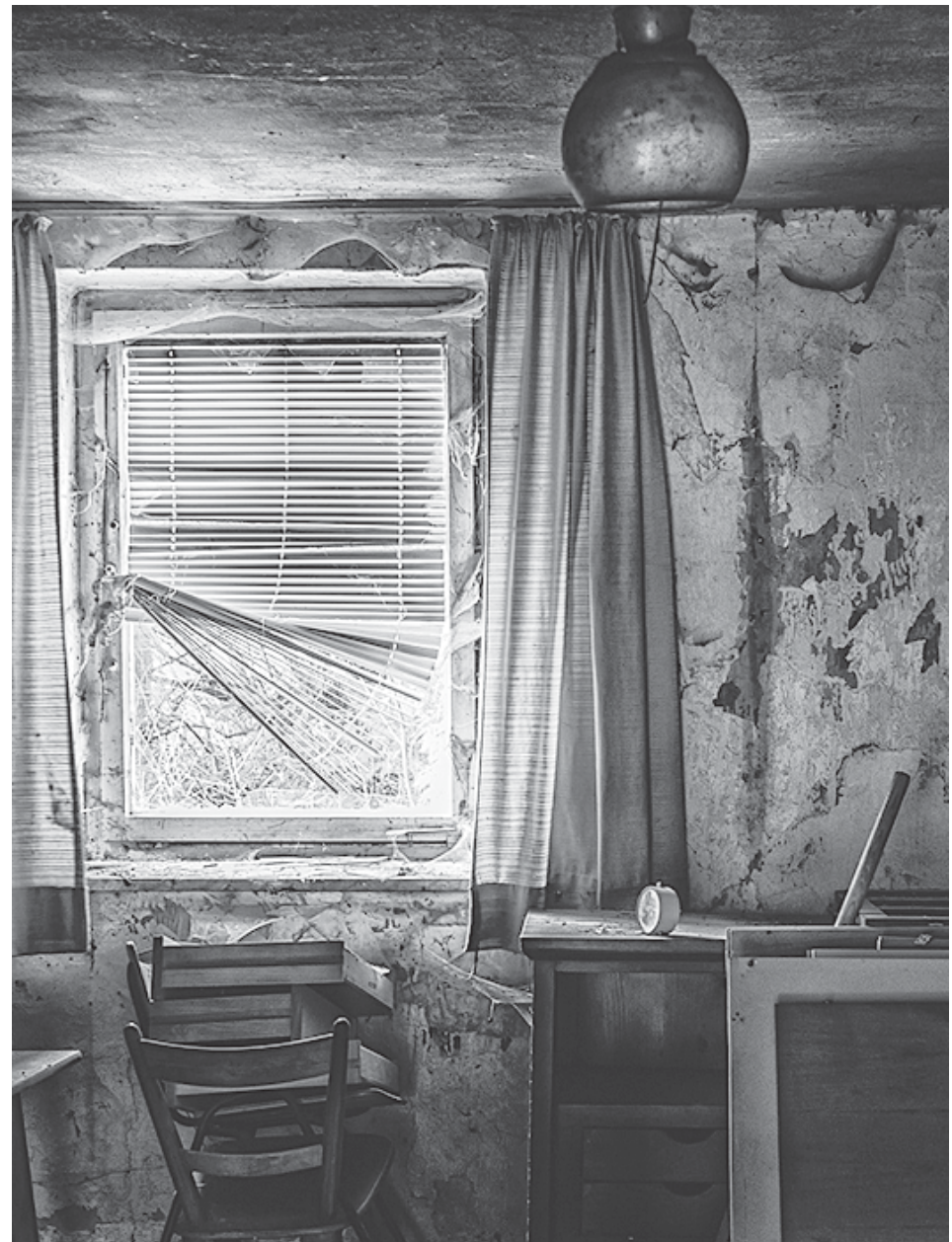
სინანულის ყველაზე მეტად ეშინოდა ბავშვობიდან. რაიმეს რომ დაამძავედა, ეს განცდაც მაშინვე მოაკითხავდა, აბიგაილით მოულოდნელად წადგებოდა თავზე — ჩემო პატარა, ჩემო ხუჭუჭა, მითხარი, რაზე ფიქრობ, რა გავჭირებია და მოგეშვებო... რა ზუსტად ხედებოდა აბიგაილი მისი გულის რხევებს...

პატარა იუდა ფრთხილად ააყოლებდა გვერდით მდგარ ქალს მზერას. თბილი იყო აბიგაილი და ლამაზი. თბილი და მოსიყვარულე იყო მისი ხელიც და გამოხედვაც. ასეთ ნუთებში მშვიდდებოდა იუდა, გრძნობდა, რომ ეს ქალი სხვებისგან არასოდეს მოსთხოვდა პასუხს, არასოდეს დანყველიდა და, რაც მთავარია, არასოდეს მიატოვებდა. მთელი მისი სხეული რაღაც უცნაურ ნდობას ასხივებდა. ინვა ნდობაში გახვეული, მზეს დახარბებული გატრუნული ლეკვივით და ნამიერი ნეტარებისათვის სახელი ვერ დაერქვია.

მხოლოდ ახლა, ამ ნუთებში, უცხო ოჯახში ტახტზე გამოტყობილი ხედებოდა და იხსენებდა დედაშვილობით მოგვრილი სიმშვიდის ძალას. სწორედ დედასთან განშორება ზაფხრავდა. ნანობდა, რომ არასოდეს გაუხსნია მისთვის გული, არასდროს გაუმხელია, როგორ დარდობდა ანანიას გაჩენას. სწორედ ანანიას, ამ უსუსურ, ციცქნა არსებას აღმოაჩნდა ამხელა ძალა, რომ მისთვის აბიგაილი წაერთმია. სწორედ ამ ღლაპმა გამოაცალა ფეხქვეშ მინა, თანდათან რომ მკვრივდებოდა და აღარ ირწეოდა ბნელ ტბასავით. მინა, რომელზეც მყარად სიარულს სწავლობდა იუდა... ვინ იცის, დროზე რომ გაემხილა პატარა იუდას მუდმივი შიში — ისევ გამიმეტებენ და მიმეტოვებენ — წლებთან ერთად დაბერებული მრისხანება სიძულვილი აღარ გადაზრდილიყო. ბრაზის ყოველი შემოტევა აცოფებდა, გონებას უმღერევდა. ჟინორეულს და მრავალი სისასტიკის ჩამდენს ფიტავდა და აცარიელებდა.

ახლაც ცარიელი, გამოფიტული, სხვისი სახელით ინვა სხვის ტახტზე. იმდენად დარდობდა და განიცდიდა აბიგაილთან დაშორებას, რომ მზაკვრული გონებით შეთხზული ოჯახური თავგადასავლისა, საათის წინ მასპინძელს რომ აუჩუყა გული, თავადაც სჯეროდა, და გულწრფელად ეცოდებოდა დედა.

დალლოლ-დაქანცული და ნახევრად მთვლენარე ვერ ისვენებდა, შფოთავდა. ძრწოდა. ძილის ტალღებში მოტივიტივი უმცროსი ძმის ხატებას ისევ ებრძოდა, შურის ეკლებით იგერიებდა. ბოლოს, ქანცგანყვეტილსა და ძალაგამოლეულს, როგორც იქნა, ჩაეძინა.

სოსო მეშველიანი

ნაკერჩხლის ტყე

„გაშალეს ქერუბებმა ფრთები და ამაღლდნენ მიწიდან ჩემს თვალნი“. ეზეკიელი

როგორ ნათდება და ფართოდება ჩემი პატარა და ბნელი ოთახი, როცა ნითელფოთლებიანი ხეებით მოხატულ კედლებს ვამტერებ,

ძველ, უბრალო შპალერს. აქ ვიძინებ, დიდი ქალაქის ხმაურიანი ქუჩებიდან მოსული, დაღლილი და გამოფიტული. ვიძინებ ამ ბნელ ოთახში და ნეკერჩხლის ტყეში მელვობა. სადაც შორეულ ბავშვობაში, ლამაზ და ნათელ სამყაროში. სადაც მწიფე ანწლის მარცვლების წვენით მელნისფრად ვიღებავ ხელებს, სადაც ლოკოკინა ხმება შხამიან სოკოზე, სადაც თავისში მინოვს საიდანაც ამომსკდარი ხმა:

— ...ითვლი ხეებზე ამოტვიფრულ სახელებს და ხის ბნელ ფულურში იყურები, თითქოს ფულურო ძახილს გამოსცემს წინაპართა. მიყვები ძახილს, აზრად არ მოგდის სიზმრის კარი გამოუხურო

ლამის აჩრდილებს, ძვირფას სულებს. რა დიდებული სიმშვიდე დგება. იდუმალი. გარინდებული დგახარ. „— დაინთქა შუქი ბნელში“, იქ ტყის სიღრმიდან ხარის თვალები ანათებენ. ხარის თუ მამის. გაქრება ეჭვი, სამუდამოდ, რაც გულს გიღრღინდა, გაქრება ხილვაც, ყოვლადმინდა ღვთისმშობლის ღამის.

პანდემიისას მატარებლიდან

უნდა გტანჯავდეს (არ იტანჯები), თუ ყველგან შიშს და პანიკას ხედავ. შენ ამჩნევ მხოლოდ, თეთრი ყანჩები ტაძრის გუმბათზე რარიგად სხედან. ვინ გაგიკარებს, თუ გადარჩები, მოსიარულე უგულო ცხედარს.

გაუარკვევლობა

ალექო ჩანქსელიანის ხსოვნას

არა სიცივით, უფრო შიშით იწყებენ კანკალს, თუ ერთმანეთი ესიზმრებათ მგელსა და კანგალს. როგორ მკრთალდება სიდიადე მშობლიურ ზამთრის, მოულოდნელად ყველაფერი როცა აზრს კარგავს.

შორიდან რაღაც ხმები აღწევს, ჩემამდეც მოდის, მოჰგავს ქარაფის ორნოხებში მომწყვედულ ხროტინს. ნუთუ ოდესმე ძველებურად მომენატრება, მსუბუქი სევდა, დათოვლილი ძახელის ტოტის — ჩვენს შორის ჩადგა მოქვიითინე გამხდარი ლანდი, გაურკვეველობა და სიმკაცრე სამარის ლოდის.

მიმდის წინასწარ, იმის თქმა ან იმის მტკიცება, ხსოვნა თუ ერთ დღეს გახუნდება, გაიცრიცება. მეისარობის იდუმალ და უკუნ ღამეში შეგაკრთობს შუქის უცნაური ალიციციება.

„რატომ?!“ დღეების მიყოლებით სიზმრებშიც არკვევ, გაებუტები ღამის ლანდებს, გადგები ცალკე, კვლავ გადასურავს მგლის ყმული მდუმარე სოფლის სივრცეს, მთვარეს რომ გაადიდებს მყინვარის სარკე.

ვაგალი

„სიზმარი — პატარა, კარგად დამალული კარია, რომელსაც მიყავხარ იმ პირვანდელ კოსმიურ ღამეში, სადაც სული იმყოფებოდა ცნობიერების გაჩენამდე“. კარლ გუსტავ იუნგი

მაძლარი პირუტყვის ფშვინვა, ამონასუნთქის მსუყე ოხშივარი — თითქოს სველი ზურგიდან ორთქლად ასდით ნანვიმარ და მზეჩაღვრილი ტვერში. როგორ ხასხასებს შამბი, მერე და ცის სილურჯე... ყველაფერს პირველყოფილი ფერი დაკრავს. იმ ქალის ძახილს მიყვები, რომელიც ფრთხილად დააბიჯებს ეზოში, ბრმაც კი არჩევს, ყვითელ წინკლებს მწვანეზე — ბალახში მიმოფანტულ წინილებს. ქალის ძახილს მიყვები, ნითელფოთლებიანი ნეკერჩხლების გავლით, აქა-იქ თვალს შევავლებ, ბუდეებში რბილად ჩაწყობილ ჩიტის ნაცრისფერ კვერცხებს. ყველა მხრიდან რაღაც ხმები აღწევს, ვიხლართები ამ აბურღულ ხმებში. ძახილს მიყვები, ძახილს, მიყვები და ვერ გავაღწიე ამ ვეებერთელა პანტა მსხლის ჩეროდან. ქარის ერთი დაბერვისას რომ ისე შორს წყდება ნაყოფი, იმ ლანდად ქცეული ქალის უკან ეცემა, ძველი ბოსლის სახურავზე, ყავრებზე ხმაურობს და იკარგება კვანისბარდიან ბალახებში. ამ ხმაურით დაფეთებული, იმ ძახილსაც გადაფარავს ძაღლის ხმა და ინდაურების რუყრუყი.

მთის სათიბში

იმგვარად ცრიდა, ვერ იტყოდი, „მზე პირს იბანდა“. მომლოდინენი მძიმე დღისა, იქვე იფანთან ვიდექით უბრად, უძინარი თვალებით ზეცას ვუმზერდით, სანამ ღრუბლები არ მიმოიფანტა.

**მამბერი*
ალექოს**

მან არ იცოდა, თუ ვეძებდი, ეგონა, შემთხვევით შევხვდით ერთმანეთს ამ ორივესთვის უცხო ქალაქში, უკვე შეყვითლებულ ჭადრებთან. მისი გაოცება — უცებ მოვარდნილი ქარი. მისი სევდანარევი სიხარული — ხმელი ფოთლების შრიალი. როგორ მიჩვევია მარტობას ძვირფასი ადამიანის სული, ახლა რომ ჩიტებთან მეგობრობს, ერთ დროს მამბერივით დაუმცხვრალი, მგლების უშიშარი მფარველი. მართლა რა უცნაურია! სად მოლულუნე მტრედეები ხმელი ფოთლებით მიმოფენილ სკვერში და სად დათოვლილი ტვერებიდან მოვარდნილი მგლის შემზარავი ყმული, ასე ტალღასავით რომ გადაუვლის მთებშორის მოქცეულ სოფლებს და ერთიანად აფორიაქებს. რამდენი რამე გვაქვს გასარკვევი, ჩვენ კი ვსხედვართ და მეტროძოლ ძაღლებზე ვსაუბრობთ, ხანაც ნადირობის ამბებს ვყვებით. რა დიდი მიხვედრა უნდა, ერთი მარტივი შეკითხვაც კი ირმის ნახტომით დაგვაშორებს ერთმანეთს. მერე როგორ გინდა მოიხელთო, სივრცისა და დროის მიღმა დარჩენილი... ამ ორივესთვის უცხო ქალაქში, უკვე შეყვითლებულ ჭადრებთან.

* მამბერი — ქართულ მითოლოგიაში მგლების მბრძანებელი.

ალაური უცანა ანუ მეთოვლია

„არც იცი, თუთრო ყვავილო, როგორ ვუხდებით სიკვდილს“. დავით წერეთლიანი

ამ ყვავილს ყველა სულდგმული უფრთხის, თუთრსა და ლამაზს, თან ახლავს მხოლოდ სიჩუმე და სიციარილე. ქისით მარბილი ხარებისთვის მიჰქონდა მამას იმ ქედის გავლით, სადაც ყვავილდამჭკნარ იელებს

მოუწყენიათ. ნაუშლია დრო-ჟამს გზა-კვალი, არ იცის საით, წარმოსახვით ბილიკს მიყვება, ის, ვისი სულიც დიდებული, არა მზაკვარი, ამ ველურ ხმებით აღივსო და გამოიკვება.

ამ ყველაფერთან შეღამებას თან ახლავს როცა მუსიკა ასე ერთდროულად უხეშიც, რბილიც, დაუძაბავად ვინც მიენდო ხავსივით მცოცავ დროს და ვინც ღამე ხშირ შამბნარში დაკარგულ ბილიკს,

დაკარგულ დროს თუ დაკარგულ ხმებს დაეძებს ახლა, ამაოდ: — მორჩა, ყოველივე კვირადღის უქმეს. და ახლა ასე ნება-ნება ნვალებით დახრავს გამხმარი პურის ძველ აბგაში ჩარჩენილ ლუკმებს.

მანანალა ქუჩის ქაღალცი და მოხუცი გომი უბრალო სურათი

გადმოსცქერიან ქიმერები ნისლიან მარსელს, რაღაცნაირი აბსურდია — ზღვაზე როცა თოვს. თუმც ყრუ შრიალი გაფილტრული ბგერებით მავსებს, მაინც მლაშეა ეს მუსიკა და უმოცარტო.

ძველი ტავერნა, ფრუტერია, ვინრო დახლები, კედელზე რაღაც ნატურმორტი, მსხლითა და კომპით. გარშემორტყმული მანანალა ქუჩის ძაღლებით, პორტთან ხიდის ქვეშ შეყუჟულა მოხუცი ბომჟი.

დეკემბერი

„დღის სინათლემ იკლო“... დედაჩემი

სიზმარში სჯობდა, იქ მწვანეზე ერთად ვისხედით, ტყე შრიალებდა — ახლა ვხედავთ იმ ტყეს გაჩეხილს. ყვავის ყრანტალი რომ უხდება, დღეა ისეთი, ნეზვის როხროხი, სუნი თხების ძველი საჩეხის.

გალმა ტყეც შავად ილანდება, მინის ღრმულები ატყვია ბოსტანს, სადაც დედა რატომღაც მძიმედ დადის. კვლავ იკლო დღის სინათლემ და ბედურები, თავს აფარებენ ჩამოძინძილ ჩაღის სველ ზვინებს.

ორშაბათიდან ორშაბათამდე

ორშაბათი

გათენდა დილა ფუჭი სიმხნევით,
ფუჭი ერექციით,
ფუჭი მცდელობებით
მასსოვრობის ცერბერებს გაქცეული სიზმრის სიტყვებში შეტყუების.
ფუჭი წინათგრძნობა ჩაინაგლა ყოველდღიურ რუტინაში:
ჩაი, ნიუსები, ფეისბუქი.

სამშაბათი

არის ასეთი დრო მზის აღმოს-ახდენსა და ზენიტს შუა,
ყავის სმის დრო, შოკოლადის გაკვნიტის,
თუთუნის გაბოლების,
დრო ფეხის ფეხზე გადადების,
გაზმორების დრო.

ოთხშაბათი

ხოლო შუადღეს იყო სადილი —
პირველი თავი, მეორე, დასაყოლებელი.
შუადღეს კიდევ იყო გამაძლარი გარინდება შუადღესში.
შუადღე, უბრალოდ, იყო.
მგონი.

ხუთშაბათი

ნაშუადღევს ხილის ასორტს მივეძაღე.
წვინანი ხილი იყო, კარგად შემოსული,
მაგრამ მაინც მომანყურა.
„ბორჯომი“ გამოვიღე, გავხსენი, პირდაპირ მოვიყუდე.
გაზი ცხვირში ამივარდა, ყლუპი გადამცდა და ხველა დამანყებინა.
კინალამ დავიხრჩვი.
არა, რა,
ჭიქაში უნდა დამესხა, ცეცხლი ხომ არ მეკიდებოდა.

პარასკევი

არც ბებერი მექარავენების ქუჩით უნდა წავსულიყავი „ზაქარია ზაქარიას ძისკენ“,
სადაც ბიჭები მელოდებოდნენ.
საცობში გავიჭედე.
გალიზიანებული გავყურებდი რკინის ბედაურების, გამწვევი ხარების,
ჯაგლაგი ჯორებისა და ოჩანი ვირების უწესრიგო რიგს.
ბინდბუნდი გაცრეცილი ბლონდების უხმო შარიშურით ეშვებოდა ბეტონის
მონოლითზე
და კორპუსებს შორის მოჭიატე ცის ნაგლეჯს მომაკვდავის ფერი ედებოდა,
და თითქოს ბინდნისლის ახალ ტალღას გამოჰყვავო,
უცებ დაღლილი სევდა შემომანვა იმის გამო,
რასაც უკვე ველარ შეეცვლიდი.
სიგარეტი ამოვიღე და გავაბოლე.
მაღე — კიდევ ერთი.
ბოლოს მაინც მომეშვა, აბა, სად წავიდოდა.

შაბათი

ლუდი. ხინკალი. არაყი. ლუდი. ქაბაბი. არაყი.
არაყი, არაყი, არაყი. მწვადი, არაყი, არაყი,
ლუდი.
მერე ბარები:
ჯერ — ღვინის ბარი, მერე — ისე ბარი, ბოლოს — დისკობარი.
მერე — კოქტეილი, მერე — ვისკი, მერე — ტეკილა.
მუსიკა. სიტყვები. სიტყვები მუსიკაში.
ფეხები. გრძელი ფეხები. ძუძუები. მუსიკა. მუსიკა სიტყვებში.
თვალები.
თვალები, თვალები, თვალები, თვალები, თვალები.

თვალფეხძულები, ძუძუფეხთვალეები, თვალფეხმუსიკა. სიტყვები მუსიკაში.
შუქი. სიბნელე. შუქი. შუქი. შუქი. სიბნელე.
ჩრდილები.
აჩრდილები, აჩრდილები, აჩრდილები.
დარხული აჩრდილები.
დარხული სიცოცხლე.

კვირა

ლამით მამაჩემი დამესიზმრა
შენ ხომ მოკვდი
კი არ ვკითხე
ვიკითხე მე საკუთარი თავის დასარწმუნებლად
კი მოკვდი უემოციოდ დამიდასტურა მამაჩემმა
მაგრამ რა არის სიკვდილი მკვდრისთვის
პატარა ოთახში ვისხედით ხელით გამოჩორკნილ მაგიდასთან
მაგიდას სუფრის მაგივრად ძველი გაზეთი ეფარა
და ზედ ტარანი იდო ვარაზის ნახატიდან
ხოლო სარკიდან მოხრიოკებული ბორცვები მოჩანდა
მერე დამესიზმრა რომ ვითომ ნაცნობად უცნობ ქუჩაში მივდიოდი
ქალაქს მენამული ღამე ანათებდა
ასფალტზე ცარციტ დახაზულ კვადრატებში

გაკნაჭული გოგონა დახტოდა ასკინკლით
გვერდით რომ ჩაფურე ქერა თმები აიქნია თვალეებიდან
და აღმაცერი მზერა გამაყოლა
და მე ვიგრძენი რომ მის ცნობიერებაში დავრჩი სამუდამოდ
და ოდესმე
საუკუნეების შემდგომ
წამოვასხენდებოდი,
მერე წამით ჩემი საძინებლის კონტურები დავინახე,
მომდევნო წამს კი უკვე მქრქალად ჩაბნელებულ გვირაბში
მიგტყაპუნობდი ფეხშიშველი

წყლის ნვეთები წკაპანკუპით ეცემოდა ნესტიანი კედლებიდან გამოჩრილ ნერვებს
ლამურები კი ხრწნაშეპარულ ჰაერში ფრთებით ქსოვდნენ აქერცლილ აბლაბუდებს
უეცრად ექომ ლაბირინთის სიღრმიდან ფლოქვების თქარათქური წამოილო
და მეც უნებლიეთ მოვიკუნტე და ხავსმოდებულ სვეტს ავეკარი
როცა ყიჟინით ჩაიქროლეს მძიმედ შეჭურვილმა შუბოსანმა რაინდებმა
მერე დაიგრგვინა ბედისწერის ჭრილობებს მიღმა ატეხილმა მეხთატეხამ
და გვირავის ცა დაიკანრა ელვის არტერიებით სისხლძარღვებით და კაპილარებით
და რომელიღაც გაუხსენებელი წიგნის ფურცლებიდან გადმოსულმა მოჩვენებამ
კედელზე მიხატული უზარმაზარი სისხლიანი ისარი გამოაჩინა
წარწერით Exit

შვებით ამოსუნთქვაც კი ვერ მოვასწარი რომ დეკორაცია მყისიერად შეიცვალა
და ახლა ზურგზე გადაწოლილი მივცურავდი
უდროობიდან გამობოლქვილ ბურუსისფერ კაეშანში
თვალდახუჭულმაც კი ვიცოდი
რომ სახეზე ვარსკვლავები დამთამაშებდნენ
და მთვარის ქარი თმას მიწენავდა
სადღაც შორიდან ზარის რეკვის ხმა მოისმოდა
უხილავ კარზე ზარს რეკავდა ვიღაც უხილავი
რეკავდა შეუსვენებლად ჯიუტად გამწარებით...
თუ ჩემი მადვიდარა იყო?

ორშაბათი

გამითენდა დილა ცრუ სიმხნევით,
ამაო ერექციით.
მეხსიერების კბილანებისგან გამსხლტარი სიზმრის
დედამინაზე შემოტყუების განწირული მცდელობებით.

ზის ანონილი კორპუსის წინ
ორ ხეს შუა ჩაჭედო ძელზე ამ უბნის ლოთი,
თავჩაქინდრული ჩასჩერებია პლასტიკატის გამოცლილ ჭიქას
და მისია ახლა ეს სამყარო —
არყის ცრემლებით დამლბარი,
დამცირებებით, ტკივილებით, დანაკარგებით აღსავსე,
შეფარული სიამაყის სევდით შეფერადებული
საკუთარი ფატალური უიღბლობის გამო...
ბეტონის რქაგრეხილებზე კბილებმელენილი მზე ილურსება ფოთლების მაქმანებში
და ქუჩის თუხთუხს მარწვევლა ხრწნა ეპარება.
არაფერია უკვე დღეების ასწრაფებული სრბოლა,
ბურანს იქით დარჩენილი ჟივილ-ხივილი, მკვდრების მოძახილი,
სიმარტოვის კლაუსტროფობიური მოჩვენებები.
არაფერია. არაფერია.

გაიღვიძე, სიკვდილო, არ გესმის?
მინისფერი ხელებით დაგლიჯა უკვე უფროსმა ძემ
თავდახრილი თავთავები
და ძნად შეკრა,
მხარზე გაიდო.
ახლა მისი ეჭვიანი ნაბიჯების ექო
მათრახივით ეტყლაშუნება ასახდენად გამზადებულ შეჩვენებას.
გაიღვიძე, სიკვდილო, გაიღვიძე!
ფიქრით თეთრი ბატკანი მიბაკუნებს სამსხვერპლო მთისკენ,
ხან ჩამორჩება უმცროსი ძის მოზომილ ნაბიჯს,
ხანაც გაუსწრებს.
მშვილად ფშვინავს დილის ოხშივარში გამოკრული ჩვილი დედამინა
და თითქოს გაუხსენებელი სიზმრებიდან მოაქვს ნიავს
ჯერარგამოგონებული ზანზალაკის კაეშნის ამშლელი წკარანკური.
გაიღვიძე, სიკვდილო, გესმის?
გაიღვიძე და ნულარ დაიძინებ
უკუნითი უკუნისამდე.

 იმ დილით,
 სახლიდან გასვლის წინ,
 მან ჯერ მოიხსნა ნილაბი
 (სადღაც სიღრმეში ნამით ახამხამდნენ და გაქრნენ მგლისა თუ ძაღლის თვალები)
 და გაბეზრებული მზერით გახედა კედლებიდან გამოფლავებულ მოჩვენებებს,
 მერე გადაწვა სავარძელში,
 თავი უკან გადააგდო,
 გაირინდა
 და ჭერს ისეთი დაძაბული ააჩერდა,
 თითქოს ზედ უხილავი ხელით წაწერილ განაჩენს კითხულობსო,
 მერე წამოდგა,
 გაიარ-გამოიარა,
 კიტელი მოიცვა,
 ღილები ბოლომდე შეიკრა,
 სარკესთან შეჩერდა,
 თავზე შერჩენილ ორიოდ ღერ თმაზე ჯერ ერთი ხელი გადაისვა,
 მერე — მეორე...
 სულ ბოლოს კი ცხვირზე მონოკლი დაიკოსა
 და გახდა ის,
 ვინც უნდა ყოფილიყო
 და ალბათ იყო კიდევაც.
 მგელმა ძაღლს კუდი გაუქიციანა.
 ძაღლმა შეუღრინა.
 გარეთ მარტის ჭინჭყლი დილა მოქუფრულ შუადღეში გადაზრდილიყო.
 წუხანდელ ქარბუქს გაზაფხულის მოლანდება მიენამქრა და ჩაეყინა.
 ალაყაფთან შავი „ზის-115“ თუხთუხებდა.
 წითელცხვირიანმა მეზობელმა ყურბიანი ქუდი მოიშვლია,
 ნიჩაბი მკერდზე შაშხანასავით მიიკრა
 და „სმენაზე“ გაეჯგამა:
 — Здравия желаем-с, ваше Благородие товарищ Лаврентий Павлович.
 სადღაც, მოგონებებს მიღმა, თვალისმომჭრელი ხმაურით იფეთქა სიცარიელემ
 და ნასიზმრალი ლაბირინთის ნესტიანი ლოდები ჩაიყოლა.
 ხეებიდან ყრანტალით აიშალა დამფრთხალი ყვავების გუნდი.
 დაბალმა, მოსუქებულმა მონოკლიანმა მამაკაცმა თვალი ააყოლა
 და ცოტახანს მერეც უყურებდა,
 როცა დაცვამ მანქანის კარი მიუხურა.
 რძისფერი არაფერი.
 ბედისწერის შავი წერტილები რძისფერ არაფერში.
 ყვავებილა გაკლდა, — ნაძალადევად სცადა მან საკუთარ თავთან გახუმრება,
 საზურგეზე გადაწვა,
 ხელები მოიფშვნიტა
 და უფრო თავისთვის თქვა, ვიდრე მძღოლის გასაგონად:
 — В Кремль.
 დღეს მას ამხანაგი სტალინი უნდა მოენამლა.

 გეპატიუები ჩემს ვიდეოჩატში ამ საღამოს,
 ჯერ დავლიოთ ცოტა,
 მერე ცოტაც ვისიყვარულოთ.
 მე ტანინიან კახურს ამოვიტან სარდაფიდან
 და მივჩხრეკ-მოვჩხრეკ, თუ რამე მაქვს სახლში დარჩენილი;
 შენ შავი ღვინო უნდა გედოს განჯინაში.
 ცოტა ნაკლულია, მგონი, და გააგლინტვეინე —
 გიყვარს შენ შემთბარი ღვინო ბერძნული ფორთოხლებით
 და კიდევ იმით, რა ჰქვია, დარიჩინით.
 ჰო,
 შოკოლადიც გამოილე, მე რომ გადამიჩრა, მაცივრიდან.
 გეპატიუები ჩემს ვიდეოჩატში ამ საღამოს,
 დავლიოთ ცოტა,
 ცოტა მუსიკასაც მოვუსმინოთ.
 მე ჩემს აჩემებულ ტრეკებს ჩავრთავ დაბალ ხმაზე,
 შენც მაქვთ შენი ჯაზი დაუკარი...
 ჩამოვსხდეთ ბოლოს დესკტოპის წინ გაღმა-გამოღმა,
 მივუჭახუნოთ ფუფერები ერთიმეორეს
 — ფრთხილად, ღვინო არ გადაასხა კლავიატურას —
 და ვთქვათ იტალიისა და ესპანეთისა,
 ჩვენიცა ვთქვათ,
 ვთქვათ სმოგაცლილი ცისა
 და ქუჩებიდან უჩვენოდ წასული გაზაფხულისა,
 ვთქვათ ფანჯრებიდან დანახული ქალაქისა და ბალახის სუნისა,
 გაგრის ზღვისა და კლარჯეთის გორაკებისა...
 ვთქვათ ღამეების. სიზმრებისაც ვთქვათ.
 ვთქვათ სინანულის.

გეპატიუები ჩემს ვიდეოჩატში ამ საღამოს,
 ცოტა დავლიოთ ჯერ,
 მერე ცოტაც ვისიყვარულოთ.
 მე მოვძებნი დიდრონდუნდულებიან სენიორიტას სადმე პორნოჰაბში,
 შენც დაკუნთული ჯეელი ვინმე მოიდიე.
 აუჩქარებლად,
 ნება-ნება,
 გამთანგველად გავაშიშვლოთ ერთმანეთი მთვრალი ხელებით
 და მივწვეთ გვერდიგვერდ ჩვენ-ჩვენს სანოლებში —
 შენ — კიდისაკენ,
 მე — კედლის მხარეს.
 თითის პეპლებით მიეფერე რეტდასხმულ ძუძუებს
 და იმათ კერტებს,
 ათროლებული ჩაცურდი მერე ჭიპის ქვემოთ,
 გამაგონე შენი შიშველი კვნესა ყურსაცვამში
 და დამაჯერე,
 რომ ჩემზე ოცნებობ.

დღეები წვიმაში

წვიმაში არავინ დადის სასაფლაოზე.
 ჩვენი მიცვალებულები წვიმაში მარტონი არიან.
 ყოფილხართ თქვენ წვიმიან დღეს სასაფლაოზე?
 გინახავთ ახალგაზრდილ საფლავებში ჩამდგარი წყალი?
 თქვენი მიცვალებულებით გაჯერებული ტალახი ფეხზე აკრული შინ წაგილიათ?
 მოგისმენიათ ნაღვლიანი წვეთების ცეკვა საფლავის ქვეშე,
 როდესაც აწვიმს მინის სტომაქს, ამოუყორავს,
 და აწვიმს ბალახს,
 აწვიმს ქენჯნას,
 სიჩუმეს აწვიმს...
 აწვიმს მტვრადქცეულ მოლანდებებს, სიზმრებში ნარწევს.
 აწვიმს ჯვრებს, აწვიმს მოაჯირებს, ლობურებს, ყორებს.
 დაუკორტინა ადგილ-ადგილ ჩიყვისფერი ბურუსი ყორანს.
 ჩვილო იესო, შეიბრალებ ყველა, ვინც აქ წევს!
 წვიმს
 და წვიმაში არ დავდივართ სასაფლაოზე.
 ჩვენი მიცვალებულები მარტონი რჩებიან წვიმიან დღეს.
 წვიმიან დღეს მიცვალებულები ველარ ხვდებიან მისაცვალებებს.
 ნკაპ! — წვეთს ნკაპუნით მიჰყვება წვეთი.
 ნკაპ და — გაყარა სამუდამოდ გზები მისრემ.
 ვინ იყო ეს ქვა? ეს წარწერა? ძეგლი? პორტრეტი?
 ვინ მეტყვის, მართლა იყავით თუ სხვას დაესიზმრეთ?
 ჰო,
 სურვილების ნამუსრევით საფლავები აქ მოფენილა,
 ძეძვს შეანუნა რძის — ნისლმა — მანტო.
 ხსოვნაში ჩაშლილ შეჩვენებას ჟღარტამი ალტობს,
 ვერა და ველარ გამრა სველი და — ოფელია.

დილაა ზემოთ? თუ საღამო? მინის ღამეში
 თვლემენ აქტრისა მარგარიტა და რადამესი.

გაჩხაკუნდება სათაგური. მორჩა, ეგ არი.
 ყველგან გაუდგამს მურმანს ეკალი.

ქარი გამოფენს წვიმის გულზე ფიქრთა აპოკრიფს
 და ნაშლილ სტრიქონს გადაანერს ზემოდან სტრიქონს.
 არაფერია, არაფერია,
 ორი შენხელაც დატეულა მანდ, ჩემო ტრიფონ.
 ილევა ეს დღეც,
 ისევ აწვიმს საფლავის ქვეშ, ჯვრებს, მოგონებებს.
 აწვიმს ბალახებს,
 აწვიმს ტკივილს
 და დუმის აწვიმს...
 ყოფილხართ თქვენ წვიმაში სასაფლაოზე?
 თქვენი მიცვალებულებით გაჯერებული ტალახი ფეხზე აკრული შინ მიგიტანიათ?

 დილიდანვე ამყვა უფმური.
 დილიდანვე ავყვეი უფმურს.
 შუადღისკენ ერთად ვიყავით სუყველანი:
 მე, ჩემი უფმური, ჩემი ცოლი, ბიჭი, ტყუპი გოგოები.
 საღამოს მარტო მე და ჩემი უფმური დავრჩით.
 უქმე დღე იყო.

*
 დილიდანვე ამყვა უფმური.
 დილიდანვე ავყვეი უფმურს.
 შუადღისას ჯერ კიდევ ერთად ვმუშაობდით სუყველანი:
 მე, ჩემი უფმური, კოლეგები, მტრები, უბრალოდ თანამშრომლები.
 ნაშუადღევს დირექტორი მოვიდა.
 საღამოს მე და ჩემი უფმური უჯრებს ვცლიდით
 და პირად ნივთებს ჯიბეებში ვიჭურთავდით.
 დეკემბრის ბოლო კვირა ილეოდა.

*
 დილიდანვე ამყვა უფმური.
 დილიდანვე ავყვეი უფმურს.
 შუადღისას ერთად ვიყავით სამივენი:
 მე, ჩემი უფმური, ჩემი შეყვარებული.
 ღამით მარტო მე და ჩემი უფმური დავყავით კუჩა-ქუჩა.
 მახსოვს გაზინთული გუბე გადასასვლელზე
 და გუბეში ჩამხრჩვალი მთვარე მახსოვს.
 1981 წელი იქნებოდა.
 არა,
 უფრო — ოთხმოცდარი.

*
დილიდანვე ამყვა უჟმური.
დილიდანვე ავყევი უჟმურს...
...
გავაგრძელოთ, ბატონებო?

2020. თბილისი. ნაგლეჯები გაზაფხულიდან

აპრილი

ანტიბაქტერიული პირბადიდან შესუნთქულო გაზაფხულო,
ქუჩისპირა ხეებზე გაშლილ შენს ყვავილებს
საავადმყოფოს დერეფნების სუნი დაჰყვება.

კომენტანტის საათი

დარჩათ ქალაქი ორფეხა და ოთხფეხა ძაღლებს.

სეირნობის დრო

საძინებლის ფანჯრიდან ლოჯის ფანჯრებამდე ოცდაოთხი ნაბიჯია;
ჰოლიდან სამზარეულომდე — ცამეტი;
სასტუმრო ოთახიდან აბაზანის კარამდე — ცხრა.

ქარიანი დღე

პოლიეთილენის პარკები ქალაქის თავზე ირაოს კრავენ.
ქარი სარეცხის თოკზე უფრიალებს გოგოებს კაბებს.
ქუჩაში უმიზნოდ ინთება და ქრება შუქნიშანი.
ფანჯრიდან მოჩანს გაუნძრევლად მდგარი კორპუსები,
გაუნძრევლად მდგარი გორაკები,
ანძები,
მანქანები.
მარტო ქარია ცოცხალი თითქოს
და კიდევ პოლიეთილენის ეს ორი პარკი,
ილაჯგანყვეტილ ქალაქს თავს რომ დასტრიალებს.

*

ცალ-ცალკე შევხვდით აღდგომას და კვირაცხოვლობას —
გარდაცვლილები — საფლავებში,
გარდასაცვლელნი — რკინა-ბეტონის კუბოებში.

მოსწყდება? განყდება?

სიცარიელის თავზე გადაჭიმულ ნერვზე თვალდახუჭული გადი-გამოდის მოთმინება.

ძილ-ღვიძილი

კედლები მიინევენ კედლებისკენ სიბნელეში.
ჭერი და იატაკი ერთმანეთს უახლოვდებიან.
ჯერ ქრება კარ-ფანჯარა,
მერე — ჰაერიც.

თუ

მაშინ, მაშინ,
შენ მისგან მარჯვნივ ჯვარს გაკრული ავაზაკი თუ იქნებოდი
და თუ ღვთაებრივი ნათელი თვალს აგიხელდა თვალეების დახუჭვის ნამს
და თუ ზეციურ სასუფეველს დაიმკვიდრებდი,
რა შეგჩვენებდა ხელთ —
მარადიული ნეტარება
ერშალაიმის თაკარა ბნელში წამის წამით მზის ხილვისთვის მიმადლებული
თუ
მოუშუშებელი სინანული
და მწიკნავი ქენჯნა
(როგორც მოჭრილი ფეხის ქავილი)
იმწამამდელ ზაკვათა და ზრახვათა გამო....

აი მოვედი მამაჩემო ოთხმოცდაოთხის
გახდებოდი დღეს
რომ არ გეჩქარა
შენს სანოლზე წამოზრდილი სარეველა ხელით დავგლიჯე
და გასერილი კანის სისხლი მეამა კიდევც...
მარტო მოვედი მამაჩემო ჩემი შვილები
გადაჩოჩორდნენ
და ძილშიაც არა სცალიათ
მაგრამ რა მიკვირს
მეც ვირი ვიყავ მაგათხელა და შენ და დედა
სადღეგრძელოში მახსენდებოდი
ო
განა ლანდებს დადევნებულ ადამიანს ახსოვს ჰაერი
რომლითაც სუნთქავს?
განა ჰაერიც არ მძიმდება
წასულეებით როცა ივსება?
დროდადრო ქუჩის დაგუდული ფორიაქი შემოაქვს ნიავს
და დახუთულ ჰაერში
ინყებს ფეთქვას ქალაქის სნეზიანი გულისცემა
გადახრილი მზე ეფარება კიპარისებს ფიქრს
სიმარტოვეს
ახლა დამჭირდი ყველაზე მეტად ადრეული ბავშვობის მერე
გაუკაცურდა გზასავალი გრიგალი დაცხრა
ერთი ნაბიჯი
ერთი ბიძგი
ერთი სული
დამრჩა შენამდე...
მოვედი მამა აი მოვედი

სამი

1.

მიედინება სიზმრების მდორე კალაპოტში დასარჩენი დრო
აქ-
სად გავიღვიძებ?
ო, თვალგახელილ
წინათგრძობებს სძინავთ სიკვდილში.

2.

წამოიშალნენ ნასიზმრალი დუმლიდან მორცხვი სვავები
და მიესივნენ სამომავლო იმედების ლეშს...
გესმის?
გესმის?
მოკვდა ნილაბი
და დარჩა სახე უხილავი ყველა სარკისთვის.

3.

და ეს სიზმარიც,
როგორც...
როგორც...
ასე ღრუბელი მიაცურებს ცხრალ მთვარეს
ქვის ხაფანგში მიმწყვდეული ქალაქის თავზე;
ასე ვილინოს ხეში უკრავს
აცხცახებული ჰაერისგან სახედამეჭილ მევილინეს.

ხანდახან, როცა...

ხანდახან ოდნავ გადახრილი სულმოკლედ ჩავიხედები ხოლმე
მეთექვსმეტე სართულზე გამოკიდებული ფარღალა აივნიდან —
ქვემოთ, სულ ქვემოთ და უფრო ქვემოთაც:
ცისკენ თუ ვერა,
მინისკენ მაინც ხომ გავფრინდები.

ნასესხები სიზმრები

ნოტიო ჰაერს
თიხის მტვრის, მეძავის ქვეშაგებლებისა და
ხრწანაშუპარული მოგონებების სუნი შერეოდა.
ცა იყო ნამინარზე დანთებული ელექტროცეცხლის ანაშუქით დარდილილი.
წვრილ-წვრილი ვარსკვლავები სწუხდნენ,
რომ ველარ ხედავდნენ ერთმანეთს შეგვიანებული გამველებების თვალეში
(მე ფიქრებს მიმუშავადა ეჭვიანი სიძულვილის გემო).
ლამის პეპლები ეხვეოდნენ ნეონის სისხლით მოსვრილ საცდურებს.
ლამპიონების არითმიულ აბლაბუდებში გატრუნული უხილავი ობობა
სასიცოცხლო წვენს სწოვდა ხეებს, ცხოველებს და ადამიანებს.
მე გახურებული სახით ვგრძნობდი ასფალტის ნიალიდან ამოხეთქილ ჯოჯოხეთს.
მე ვხედავდი რკინის კერპებს, ჩემგან წასული ლანდების სიზმრებს.
მე მესმოდა ვერცხლის წკრიალი, კამათლების ჩხაკუნი,
მიცვალებულების წრიალი საფლავებში.
მერე მოახლოვდა გადამხმარ ფერდობზე
გვერდიგვერდ დაყუდებული უსახური შენობები.
ორფეხებზე შემდგარი ანონილი კორპუსი.
მეთექვსმეტე სართული.
სახლში შევედი,
ფანჯარა დავხურე
და ფეხები გავინმინდე.
— მოვედი, შინ ვარ! — უხმოდ გავძახე ცარიელ ბინას,
მაგრამ ექვს მარტო სარკის უკბილო ჩიფჩიფი მომიბრუნა.
მე მხრები ავიჩიე,
ბეჭებზე დამაგრებული სილიკონის ფრთები მოვიხსენი
და კედელზე მიჭედებულ ლურსმანზე ჩამოვიკიდე.
მახსოვს,
ადრე მანდ ის ჩონჩხები ეკიდა ხოლმე,
ყველა რესპექტაბელურ ადამიანს ტანსაცმლის კარადაში რომ აქვს შეჩქმალული,
მაგრამ მერე მომბეზრდა მაგათი კაეშნის ამშლელი ოხერა და ჩხარაჩხური
და დიდედაჩემის ნამზითვი ტახტის მინას მივაბარე.

მაიას

უფსკრულს როცა მიადექი,
როგორ აღარ გაგახსენდა,
რომ ფრთები —
შენი საშიში და დამყოლი სიზმრით მოქსოვილი ფრთები —
სარეცხის თოკზე გასაშრობად გაფენილი დაგრჩენოდა...

სანთელი

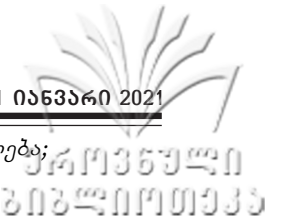
თვითმკვლელის საფლავზე დანთებული

ეგებ ეს ალი —
გადაქლეშილი კანივით მფეთქავი ხან სუსტად,
ხანაც უფრო სუსტად —
ერთადერთი სალბუნია
საკუთარი სულის თვალახელილ უკუნეთში.

მედეას

სძინავს ჩემს ტანშიც მინდობილად ეჭვიან სიკვდილს
და ელის იმის გაღვიძებას მშვიერი მინა.

ჯუანშერ
ტიკარაძე

ქვესკნელის თავზე გაბილონია

თავი პირველი
პროლოგი

მე ამ რომანს არც თქვენ გასაოცებლად ვწერ,
არც დასაფიქრებლად
და არც შესაშინებლად:
ყველას ჯანდაბამდე გზაც გქონიათ.

თავი მეორე
ექსპოზიცია

ზანტად გადავთვალე
(თან ვცდილობდი,
თითოეულის მზერა დამეჭირა)
ჩემ წინ ჩამომსხდარი თანამეტროელები —
ხუთნი იყვნენ სულ:
მოდლლეზილი ზანგი,
ბაყყებგადმოყრილი რუსის დედაკაცი,
ჩია ჩინელი ან ვიეტნამელი,
ჰიჯაბიანი არაბი თუ ირანელი
და ერთიც საყურეებიანი-სვირინგებიანი ადგილობრივი პედერასტი.

თავი მესამე
კვანძის შეკვრა

უცებ წარმოვიდგინე,
ჯოჯოხეთის მეზობელი შრიდან როგორ შემოალაჯა ჩვენს ჯოჯოხეთში
ორას ცამეტი წლის წინ
ფორტ ქლინჯში,
მუხის ტოტზე ჩამოკონწიალებულმა უხეშმა და სენტიმენტალურმა მსროლელმა
(მას ნათლობის სახელი უმანკოებასთან ერთად დაეკარგა
და რამდენიმე ურთიერთმოსაზღვრე შტატის მოსახლეობა
„მჭავე იგუანას“ თიკუნით მოიხსენებდა),
რომელსაც,
მექსიკელების, ზანგებისა და ინდიელების გარდა,
ახალი სამყაროს ჩვიდმეტი ახალმოსახლე ჰყავდა გასტუმრებული
ძველ სამყაროზეც ბევრად და ბევრად ძველ სამყაროში.

თავი მეოთხე
სიუჟეტის განვითარება

მყრალი იგუანა —
თითქოს შტორმში მოხვედრილი ხომალდის მეზღვაური —
დარწმუნებული ნაბიჯებით წამოვიდა ჩემკენ
და მიწისქვეშა ხომალდის სკამზე,
ჩემს ადგილზე კი არა,
ზედ ჩემში ჩამოჯდა.

თავი მეხუთე
სიუჟეტის განვითარების განვითარება

მან/მე ისე დაუდევრად გადავთვალეთ
ჩვენ წინ ჩამომსხდარი თანამინისქვეშეთელები,
როგორც კოლოები მწერებისგან დამცავ ბადეზე —
ხუთნი იყვნენ სულ:
ქონმოკიდებული ზანგი,
შილიფად გახდილი რუსის დედაკაცი,
გალეული ჩინელი თუ ვიეტნამელი,
თვალეზდაუფარავი არაბი ან ირანელი
და ერთიც არააქაურად მოხატული აქაური პედერასტი.

თავი მეექვსე
კულმინაცია

მან — გაჩეული და დაუდევარი მოძრაობით/
მე — მოუხეშავად და უგერგილოდ —
თედოს შერდილი გაქუცული ბუდიდან იარაღს ამოვაცოფინეთ
გველის კანივით მოლაპლაპე ტანი,
საჩვენებელ თითზე დავაბზორიალეთ
(მე — მოუქნელად),
ჩახმახი ფეხზე შევაყენეთ
და
(ეს ისე ნათლად წარმოვიდგინე,
რომ ვიგრძენი კიდევაც,
როგორ დამიმძიმა „კოლტმა მშვიდობისმყოფელმა“ მაჯა)
ჩემებურ პედერასტს უხვად მოპირსინგებულ წარბებს შორის დავეუმიზნე.

თავი მეშვიდე
ლირიკული გადახვევა

ბავშვობაში,
ჯერ კიდევ მაშინ,
როდესაც სულ სხვა სახელი ერქვა,
რომელსაც წლების შემდგომ
მონონგაპელას ცეცხლოვანი ვისკის ოხშივარში მოხითხითე ეშმაკსაც კი უმაღლავდა,

ჩვენს მომავალ მსროლელს არ იზიდავდა ლეკვებისა და კნუტების ნვალემა;
არც ბაყყების გაბერვა.
მას სიამოვნებდა,
ძროხები ხელებს, ტანსა და სახეს რომ ულოკავდნენ.
უყვარდა მზისგან დაჭორფლილ კანზე ხაოიანი ენის ნოტიო და ხეშეში შეხება.
ერთხელ ძია ბილის ნაგაზსაც აალოკინა თავი,
მაგრამ არ მოეწონა
და ისევ ძროხებს მიუბრუნდა.

თავი მერვე
კვანძის გახსნა

— პუხ! პუხ! პუხ! პუხ! —
ხუთჯერ გამოვკარი სასხლეტს საჩვენებელი თითი
და ცერით ოთხჯერ გადმოვნიე ჩემკენ ჩახმახი.
უხილაგმა ცელმა ერთმანეთის მიყოლებით გადაჭრა
სადღაც ზემოთ,
აქედან უხილაგ ცაში
უხილაგ თითებს გამობმული უხილაგი ძაფები.
ხუთი ხორცთმობრძავი მარიონეტი
ერთმანეთის მიყოლებით დაცურდა ქვესკნელისკენ
და გაშეშდა სამარადუამოდ.

თავი მეცხრე
ეპილოგისწინა

მ. იგუანა კვლავაც დარწმუნებული ნაბიჯებით დაიძრა
საკუთრივ თავისი ჯოჯოხეთისკენ
(გზად აბორიგენ პედერასტს ნაჰკრა ჩექმა
და საყურის ჩრდილი შეუთამამა).
მე მარტო დავრჩი ჩემს შინაურ ჯოჯოხეთში,
ჯერაც მხრჩოლავი „მშვიდობისმყოფელი“ ხელში.
მის ნიალში უკანასკნელ ტყვიას ასკეტის მშფოთვარე და ნეტარი ძილით ეძინა.

თავი მეათე
ეპილოგი

ჩემ ხელმარჯვნივ მჯდომ სამოციოდე წლის სიმპათიურ ინტელიგენტს
თავაზიანად ვთხოვე სიგარეტი,
ხელმარცხენას კი —
სუფთად გაპარსულ ჯანსაღ ახალგაზრდას —
სანთებელით მოვაკიდებინე
და ნეტარებით გავაბოლე
(ცხრა მთელი ექვსი მეათედი წლის შემდეგ პირველად!).
მორახრახე ჯოჯოხეთში პოლიციის შემოჭრამდე
კიდევ ორი გაჩერება იქნებოდა დარჩენილი.

თავი მეათერთმეტე
დასასრული

ნამწვი ძირს დავაგდე
და ქვესკნელისგან გამომყოფ თხელ ძგიდეს ფეხით დავასრისე.
მერე „კოლტს“ დავეხდე,
შევაბრუნე-შემოვებრუნე,
სამი თითი დოლურას ძალუმად დავუსვი და დავატრიალე —
ერთხელ, მეორედ, მესამედ...
სულ ბოლოს კი
იარაღის ტარი ორივე ხელში მოვიქციე,
საჩვენებელი თითებით სასხლეტი მოვსინჯე,
ჩახმახი ცერებით გადავნიე,
ლულას სიმარტოვის შემწოვი ხვრელი ზემოთ,
აქედან უხილაგი ცისკენ ავაშვერინე
და ნიკაპის სამკუთხა ძვალსა და ხორხს შუა რბილობზე მივიბჯინე.

თავი მეათერთმეტე
P.S.

თქვენ როგორ ფიქრობთ,
მერამდენე გამოკვრისას გაისროდა?

სიამის ტყუპებს დაუცლელი სამსალა ერგოთ! —
სწუხს ქვის სიზმრებში სიცოცხლის და სიკვდილის დედა.
ჩვენ კი კვლავ ვეძებთ ვარსკვლავეთის ჩახერგილ ერდოს,
ცაც მარტო მღვრიე გუბის წყლიდან თუ ამოგვხედავს.
და არის ყოფნა — გველისფერი გვემის შეცნობა.
წრფე, წრედ შეკრული, ჩვენი გზაა, მზით და ლანდებით...
გავიმეორებთ სათითაოდ ყველა შეცდომას,
როცა ხელახლა სატანჯველად დავიბადებით.

მარტო სარკეში დავბერდი,
სარკეებში, თვალებში, ვიტრინებში...
ძილისა და ღვიძილის სიზმრებში კი მაინც ის ვარ,
ვინც მარადის(ი) ვიქნები.

მაგრამ რა არის სული სარკისთვის?
ან თვალგახელილ გვამთათვის ზეცა.
ბარბაცებს ქარი — მთვრალი არტისტი.
ნასიზმრალ ქუჩას უდაბნოს მზე რწყავს

სისხლით. ყველანი ამ ქუჩით გავალთ,
ო, მიწადქვევის ხვედრო მურდალო.
რა არის ხსოვნა? მხრჩოლავი კვამლი.
არ ვტირით. კვამლი თვალს გვწვავს უბრალოდ.

კვამლი

სად აღარ ვიყავ, რა აღარ ვნახე...
ხოლო სულ ბოლოს სხვა სიზმარში გამოვიღვიძე.

ვეცემი. ვეცემი.
ვიღვიძებ.

ნამ და ნამ ინყებს სხეული ტკივილს,
გონება — შიშს,
ჯუანჭერი — არსებობას.

ინთება, ქრება
ლამპიონი.
ნიმნების წნელით
წნავს მოლოდინი შემცდარ არჩევანს.
არ შეიცვლება
არაფერი
ათასი წელი,
სხეული წავა, ჩრდილი დარჩება.
დაუბრუნდება
ისევ მიწას
დამცხრალი მტვერი,
ცისკენ დაძრული მღვრიე ზვირთებად.
არ შეიცვლება
არაფერი
ათასწლის მერეც.
ინთება. ქრება. ქრება. ინთება.

ინგრევა ჩემი სატუსალო ბათქაში ცვივა გადაიქცევა
საღებავი ვიცი ნესტგამჯდარ
საყრდენ კონსტრუქციებს აღარ ნებავთ სხეულის
ზიდვა კედლები დასკდა ო მალე
მალე მე გავანგრევე ჟანგით შეჭმულ დაღლილ
გისოსებს
პო ან
ცალ ანჯამაზე მოჭრილ კარიდან
გავალ
წინ უფესკრულია
ხოლო ნანგრევებს დაფლავენ მიწად რომლისგანაც
იგი მოიღეს

მ.ბ-ს
He говори со мной! Что я тебе отвечу?
Осип Мандельштам

ქუჩა. ქუჩაში კვალი. და კვალმა
ფიქრს შეუღვიძა სუნთა იელი.
ბინდმა მაცდური სევდით დაკვამლა
კორპუსებს შორის ცა ცარიელი.
რა ხდება იქით? მერე?.. ერიპა,
ღმერთიც ბეზრდება კერპების მტვრევით.
მე ვარ აქ. ახლა. ეს მიწერია,
ვიყო მტვრით სავსე ქუჩების მტვერი.
და ცვლის ხრწნადი ხრწნადს, ბედი — საბედოს
ნალალატევი რითმის სიცხარით.
ჩასქელდა კვამლი, ცა შეადედა...
მელაპარაკე! რამე მითხარი.

ისე ვარიდებ
ჯვარზე გაკრული მაცხოვრის ხატს თვალს,
თითქოს პატარა ბიჭი ვიყო
და მშობლებს ვუმაღავდე,
სახლში ფანჯრის შუშა მე რომ ჩავამტვრიე.

განვიმდა, აი, ასფალტის სუნმა
უკვე უნია ზედა სართულებს.
სიყვარული ხო შხამია, მურმანე,
საფლავიდანაც ჩხელეტს და აწყლულებს.
ანდა ეს ორნიც... ლანდნარს რად ელტვიტ
ვნებებით სიზმრის გადასამამბად,
თუ ხელუკუდმა შეყრილი ფეტვი
ორშაბათს შეყრილი გაგყრილი სამშაბათს.
პო, შავი დანაც, ზედ ფიცის სისხლით!
გულისხმა დამჭკნარ ფოთლებსაც მიღევს,
როცა გეენა აამღვრევეს რისხვით
სულს მკებნარივით დახვეულ ჩრდილებს.
და წავა სევდაც, შეარხვეს ეთერს,
უსასობის მტვრით რომ შებოლოს...
წვიმს, ღამის სარკმელს ეცემა წვეთი
და სხვა წვეთს ერთვის სამყაროს ბოლოს.

ჩემი სიზმარმკვდარი ღამეების მშობელო დღეებო,
ვინლა ჩაგჩურჩულებთ,
რას უნდა უფროსხოდეთ
აფთრებივით დაყუნცული ეჭვების რკალში.

2020 წლის 8 ოქტომბერს ნობელის პრემია ლიტერატურის დარგში გადაეცა ამერიკელ პოეტ ლუის გლიკს. როგორც ყოველთვის, ამ პრიზით პოეტის დაჯილდოებას დიდი გაცემა და მიტქმა-მოტქმა მოსდევს. ასე იყო 2011 წელსაც, როცა ტომას ტრანსტრომერმა მიიღო ეს ჯილდო. ასეთ დროს მკითხველები და კრიტიკოსები უმალ ერთვებიან ხოლმე საქმეში — უსწრაფესად ცდილობენ პრემირებული პოეტის აღმოჩენას ან თავი მოაქვთ, რომ იცნობდნენ მას. თუ ახლანდელ პრესას გადავავლებთ თვალს, აღმოვაჩინებ რომ დღესაც იგივე ხდება. ნობელის პრემია მიენიჭა 1943 წელს დაბადებულ ოცი წიგნის ავტორს, რომლის წარმატებული დებიუტი შედგა 1968 წელს პოეტური კრებულით — „პირმპო“ (Firstborn). ამჯერად, ჩვენ შეგნებულად არ ვითამაშებთ და, უბრალოდ, აღმოვაჩინებ ლუის გლიკს. ის ფაქტი კი, რომ ამერიკული პოეზია უკვე დიდი ხანია, ხარისხიან პროდუქტს დებს ლიტერატურულ დახლზე და რომ მას მაინც ძალიან ცოტას ვთარგმნით, მისი ლექსების წაკითხვის სურვილს უჭველად გავგიჩინებ. მითუმეტეს, რომ მისი არცერთი წიგნი არ აღმოგვაჩნდა ფრანგულად ნათარგმნი. მისმა 1993 წელს მიღებულმა პუბლიცერმა კი ვერცერთ გამოცემულს გაარისკინა მისი ლექსების გამოცემა. აი, ამიტომაც საჭირო ლიტერატურული ჟურნალების არსებობა, ამიტომ უნდა მიექცეს დიდი ყურადღება მათ გამოცემას და ხელმისაწვდომობას. მათ, ყველა სხვა გამოცემათაგან განსხვავებით, თავიანთი ანტენები აქვთ პოეტური ხმების დასაჭერად და ტექსტების სათანადოდ აღსაქმელად, ხოლო მთარგმნელებს ამოუწურავი ცნობისმოყვარეობა და რისკის გემო უცნობ მკითხველამდე მათი ფოროვანი სტრუქტურის მისატანად.

ამრიგად, ჟურნალმა Europe N 1009-ში დაბეჭდა გლიკის ოთხი ლექსი, ხოლო მიშელ დევის (2020 წლის გონკურის გამარჯვებული პოეზიაში) მიერ დაარსებულმა ჟურნალმა Poésie 1985 წლის N34-ში კლოდ მუშარის და ლინდა ორის მიერ თარგმნილი ლექსები. სწორედ მათ გააცნეს პირველად ლუის გლიკი ფრანგ მკითხველს. შემდეგ 1999 წელს რაიმონდ ფარინამ თარგმნა გლიკის „რვა ლექსი“, ხოლო 2014 წელს მარი ოლივიემ მისი „ველური ზამბახი“ (The Wild Iris). ეს ჟურნალები რომ არა, ფრანგ და ფრანგულენოვან მკითხველს საერთოდ არაფერი ეცოდინებოდა გლიკის შესახებ.

ჰოდა, აღმოვაჩინებ ლექსები, რომლებსაც თითქოს აკლია ერთგვარი გამჭვირვალობა, თუმცა ერთობ თვალშისაცემა ფორმალური სოფისტიკაციის საინტერესო მცდელობები. მისი ერთ-ერთი კოლექცია ბლინგვური და უცნობ სამყაროში უმალ მოხვედრის საშუალებას იძლევა. აი, რას ნერენ კლოდ მუშარი და ლინდა ორი მის შესახებ: „ლუის გლიკი არ მიეკუთვნება ტრადიციული ყაიდის პოეტთა ჯგუფს. თავადაც ასე მიაჩნია: „რა თქმა უნდა, აღფრთოვანებული ვარ სივენსითა და დიკინსონით, მაგრამ მე მათთან სხვა სიახლოვე და ვალდებულებები გამაჩნია“. მართალია, ელიოტი, უილიამსი, პაუნდი, ოპენი (Oppen), კავაფი (Cavafi), რილკე და სილვია პლათი ხშირად სტუმრობენ მის პოეზიას, მაგრამ ყოველთვის ცდებიან და ნაღმების სახით. სილვია პლათს და მას მხოლოდ ერთი საერთო აქვთ — სრულყოფის დაუოკებელი სურვილი და ქალსა და მამაკაცს, მამასა და შვილს შორის ურთიერთობების უმოწყალოდ გამომწვევების სურვილი, შვილისა, რომლის „მკაცრი ღიმილი“ მიუთითებს, რომ „მას ესმის მისი“. ალბათ სწორედ მის ამ თვისებებში შეიძლება, ვეძებთ ნობელის ჟიურის გადაწყვეტილების საფუძველიც. ერთგვარად მაცდუნებელი სკანდალი,

ლუის გლიკი

ნითელი ყაყაჩო კრებულიდან „ველური ზამბახი“

დიდებულ საგნებს
სადა აქვთ გონება.
აი, გრძნობები რამდენიც გინდა:
მეც მათ შორის ვარ,
მეც განმაგებენ,
ცად მზე მეგულის
ბატონად ერთად.
მისთვის ვიძლები,
მის დასანახად ვინთებ
გულში ცეცხლს —
დასტური მისი არსებობისა.
გული რომ არა,
რას შეძლებდა, აბა, დიდება?

დანო და ძმანო, იქაც მოგნონდით,
სადაც ოდესღაც კაცნი არ გერქვათ?
ინებებდით კი ერთხელ გამულას
სამუდამო არგამლის ფასად?
რადგან ამჯერად, სიმართლე გითხრათ,
მეც თქვენ დღეში ვარ, თქვენსავით ვმსჯელობ,
მომწყვიტეს რადგან.

სცილა კრებულიდან „ველური ზამბახი“

მე არა, არც შენ, პირადად, არ ვართ
იდიოტნი, ლურჯი ცის ზვირთები

რომელიც აშკარად ჯდება დროის ფსონებში — დააჯილდოვო პოეტი, და ამასთან ქალი, ეს ნიშნავს მხარს უჭერდე მას. ამ მიდგომის ირგვლივ მარი ოლივიეს სიტყვები ნათელს ჰფენს ყველაფერს: „მისი პოეზია ქალს მხოლოდ მისთვისვე წინააღმდეგობის განხვეთ ეხმარება“. გლიკის ლექსები თემატიკურად ნამდვილად შეიძლება განიხილო როგორც ქალური და არა ფემინისტური. დიკინსონთან მისი ალუზიურობა, როგორც ადამიანური ურთიერთობებით, ისე ლექსებით, სრულიად ამხელს ამპერსტში გაზრდილი ქალის გავლენას ლონგ აილენდში გაზრდილ ქალზე. ამ ორს საერთო აქვთ „მე“-ს ფრამენტული წარმოჩენის და საკუთარი გამოცდილებით გამყარებული ხმის განსაკუთრებულობა, რომელსაც შეუძლია, გვერდ აუაროს მკაცრად განსაზღვრულ პოეტურ ფანრს. ამგვარად, გლიკის პოეტიკა იკვლევს საგნის ინტიმურობას პირადულის ნაკლებად ჩვენებით. მისი ეგო სხვადასხვაგვარია არა მარტო სხვადასხვა კრებულში, არამედ სხვადასხვა ლექსშიც კი, რაც გამორჩეულად ჩანს მის „ველურ ზამბახში“, სადაც ავტორის ლირიკული მე ერთდროულად კალეიდოსკოპურიცაა და მრავალრიცხოვანიც, მუდმივად ცვალებადიც და გაბედულად ორზოროვანიც თავის მიმართებებში.

გამომცემლები ერთგვარ რისკს ხედავენ თარგმნილი პოეტების გამოცემაში, არადა გამომცემლობამ Le Bruit du temps აღმოგვაჩინა ანრი კოული (Henri Cole — 1956 წელს იაპონიაში ამერიკელი სამხედრო მამისა და სომხური წარმომავლობის ფრანგი დედის ოჯახში დაბადებული ამერიკელი პოეტი), გაგვაოგნა ჟურნალ Re-hauts-ში დაბეჭდილი ამერიკელი პოეტის Amy Clampitt (1920 წ.) ლექსებმაც, ახლა კი გლიკის პოეზიამ, რომლის ლექსებიც მცირე ნაწყვეტების სახით დაიბეჭდა ლიტერატურულ ჟურნალში — Poésie. და რადგან ხშირად გვეკითხებიან ჟურნალ-გაზეთების დანიშნულებას, მათი ადგილისა და როლის შესახებ... ა, ბატონო, სწორედ ნობელის ეს საოცარი გადაწყვეტილება გვახსენებს, რომ მათი პლასტიურობა და ფორმა, მათი ღიაობა გვაძლევს საშუალებას, სხვათაგან დამოუკიდებლად გადავდგათ სარისკო ნაბიჯები, გავხდეთ პირველი აღმომჩენები ისეთი ნაწარმებისა, რომლებიც მოგვიანებით იძენენ აზრს და, აქედან გამომდინარე, გავაცნობიეროთ, რომ სწორედ ასეთი გამოცემები დგანან ლიტერატურის საფუძვალზე თავიანთი გამბედაობითა და კომპეტენტურობით.

ჰუმო პრადელი (ჟურნალი „Ent’revues“)

ვართ განმკიცხავნი მუდმივად ცათა... რად გეძვირფასება, მითხარ, შენი ხმა, თუ ყოფნა რამედ მაინც ნიშნავს არაფრად ყოფნას? მალლა ყურებას რა გრჯის? რას ელი მალლით — ექოს, როგორც ღმერთის ხმას? არადა, ყველა ერთნი ხართ ჩემთვის — მარტონი, მუდამ ზემდგომნი სხვათა, ქარაფშუტული ყოფის მგეგმავნი, იქით მავალნი, სადაც ბოლო ყველას ერთი აქვს, იქ, სადაც ქარნი გადაგრგავენ სამარადისოდ. შენც და იმ სხვასაც და, იქაც, მუდამ დაბლა მაცქერალთ, წყლის რაღაც ხატის დანახვისას, რისი ხმა გესმით? ტალღებისა და ფრინველთა გალობის.

სიყვარულის შიში

ჩემს გვერდით ახლა მხოლოდ უგრძობი ქვა დევს. არადა, ერთ დროს თვალებიც ჰქონდა. ლაპარაკობდა, მახსოვს, ოდესღაც. მახსოვს, იმ ზამთარს დღისით — მზე ცეცხლის მუზარადს იხდენდა, ღამით კი მთვარის ანარეკლს ეტრფოდა. ნათელი მათი ისე უტიფრად გვაძმებდა მალლით, თითქოს მხოლოდ კვალის დასატოვებლად ვინეკით. სადაც, თოვლში ჩავარდნილ მხოლოდ ორის ზერელე ჩრდილად. ხოლო წარსული, როგორც ყოველთვის, ჯერ ისევ ერთი, ჯერ ჩაუვლელი, გამხლართულიყო ჩვენს წინ და ვიდრე ერთმანეთს სახელოებში ხელეებს ვუთხოვდით, ჩვენ რომ დავასახლეთ, იმ მწვერვალებიდან გარბოდნენ ღმერთები.

ლუის გლიკი

დამხრავალი პაპოპეი

ხედავ, გონს კარგავენ,
იხრჩობიან, რაღა თქმა უნდა.
ჯერ ყინვა აიტანთ, მერე კი მათი მოტივტივე
მატყლის შალები მათთან ერთად დაინთქმებიან
ფსკერზე თანდათან.
ტბორი კი თავის შავი მკლავებით
მათ სხეულებს ამოსწევს მალლა.
თუმცა სიკვდილი მათ დაბრუნებას
სხვაფრივ ეცდება. სადღაც თავიდან:
თითქოს იმთავით, უთვალისწინო და უწონონი
დანარჩენს უკვე სიზმრად ხედავენ —
ლამფასა და ქათქათა ნაჭერს,
გადაფარებულს მაგიდაზე, მათ სხეულებზე.

სანამ ჯერ კიდევ ესმით ჩვენი,
და ანკესების გრძნობენ ტივტივებს:
რას ელით, დაბრუნდით,
დაბრუნდით სახლში,
დაკარგულეო მარადიულ
მოლურჯო ნყლებში.

მოსხტიალა პარსაფონა
კრებულიდან „აპერნო“

პირველწყარო.
პერსეფონე მოსტაცეს დედას,
ხოლო ქალღმერთი — დედა მიწისა —
სჯის დედამიწას — სწორედ ეს ქცევა
გამოარჩევს ადამიანს ალბათ სხვათაგან,
რომ სიავის ქმნა ოდიტგანვე ჰგერის ნეტარებას,
განსაკუთრებით არაცნობიერ წიაღს ვნებათა.

დავარქვათ ამას ნეგატივი
კაცთა შესაქმის.

პერსეფონეს ჩასვლა ჯოჯოხეთს,
ქალწულბრივი განცდები მისი
სწავლულთა დავას ინვეს აქამდე:
თანაუგრძნობდა კაცს მოძალადეს,
თუ გაბრუნებულს დასტყუეს ვნება,
როგორც ეს ახლა, თანამედროვე
გოგონების ყოფაში ხდება.

როგორც იტყვიან — „შეყვარებულის
დაბრუნებას ვერცრით ამართლებს
მისი დაკარგვის შიშით ქმედება“:
თუმცე პერსეფონე შინ, როგორც ითქვა,
კუნელის ნითელი ლაქით დასვრილი დაბრუნდა.

ვერ შეგპირდებით, გვერდს ავუვლი
მის ამ უსუსურ თავის მართლებას:
სახლია მისთვის ეს დედამიწა?
შინ არის იგი? ეიმედება ღმერთის საწოლი?
იქნება, ყველგან მისი სახლია?
მოხეტიალედ ხომ არ იშვა სხვა სამყაროში,
ყოფითი ასლი თავის დედისა,
ნაკლებ მახინჯი მხოლოდ დროის გამოისობით.

შენ შეგიძლია, არ მოგწონდეს არცერთი გმირი,
ის ხალხს არც ნიშნავს —
თვალსაზრისის კონფლიქტის და კაცთა დილემის.

სულის სამი შრე:
ვითარც ეგო, სუპერ ეგო, იდი ლტოლვების,
სამი დონე ცნობიერების,
ვით დიარგამა:
სასუფეველი — დედამიწა და ჯოჯოხეთი.

თავს უნდა ჰკითხო —
სად თოვს ხოლმე?
გულმავინყოფას, ბილწს და ვერაგს,
რა გაათეთრებს?
ქარი გეტყვის —
თოვლი მიწაზე.

პერსეფონესაც ექნებოდა სექსი ჯოჯოხეთს.
თუმცე, განსხვავებით მიწიერთაგან,
მან არ იცის, რაა ზამთარი,
გარდა მიზეზთა მისი დადგომის.

რას ფიქრობს ნეტა
ქმრის სარეცელზე მწოლიარე?
რა შიშს მოუცავს?
რა ნაუშლია მეხსიერებას?

ნამდვილად იცის,
რომ დედამიწა დედიტა და
არც თვითონ გახლავთ
ვინმე ინგერი*.

რაც შეეხება მიწის ქვეშ ცხოვრებას,
არც მალლა ულხინდა:
ქალიშვილობაც ჰქონდა ტუსალის.

*ინგერი — Inger — სკანდინავიური ზედსახელი. ამ შემთხვევაში, ვინმე უსახელო, გადამთიელი.

შემდეგი ნომერი
გამოვა 22 იანვარს

გაღნიშვნა

თეთრ საწოლზე ქალს და კაცს სძინავდა.
დილაა. ვფიქრობ,
მალე გაეღვიძებათ.
საწოლის გვერდით
მაგიდაზე მდგარ ვაზაში
ყელყელაობს მზენამდგარი
თეთრი შროშანი.
თვალს ვერ ვაცილებ...

ვხედავ, კაცმა გვერდი იცვალა.
ქალს გადახედა.
და, რომ მეგონა
ქალის სახელს გავიგონებდი,
თითქოს უჩუმრად
ფანჯრის რაფაზე მჯდარმა ჩიტმა
ერთი-ორჯერ უხმო ქალის ხმით.

ის შეიშმუნა. მისი სხეული
კაცის სუნთქვის ვნებით გაჯერდა.

თვალეებს ვახელ. შენ შემომყურებ.
მზის ანარეკლი ავსებს ჩვენს ოთახს.
შეხე შენ სახეს! — მეუბნები და შენი სახე
სარკესავით სულ ახლოს მოგაქვს.
მშვიდი ხარ როგორი...
და ნეტარების ცხელი აღმურთი
ორივეს მშვიდად გვერევა თავგზა.

ველური ზამბახი

ჩემს ტკივილს კარი ება ბოლოში.
ჰოდა, კარგად დამიგდე ყური:
სიკვდილს რომ ეძახი,
იქიდან მახსოვს.
მალლით ჩქამიც, ნაძვის ტოტების ტკაცატკუციც-
მერე აღარც ის.
მერე კი თითქოს მზის ნამცვრევი გამშრალ მიწაზე.
შემზარავია გადარჩენა,
როცა ცნობიერს აყრია ბელტი.
და მერე, როცა ესეც გაივლის,
გიჩნდება შიში:
რომ შენ, სულიერს, ლაპარაკი არ შეგიძლია.
ძალადობრივი აღსასრულით
დანეულ მიწის.
ნუთუ მომესმა მალლა ჩირგვებში
მოხტუნავე ჩიტების ჩქამი.
და შენ კი, ვისაც აღარ გახსოვს,
იმ სამყაროდან აქ როგორ მოხვდი,
შემიძლია, აქაც გითხრა სათქმელი ერთი:
დავინყებიდან ვინც კი მობრუნდა,
ხმის საძებნელად მობრუნდა-მეთქი:

ჩემი ცხოვრების შუაგულიდან
საუცხოო დის შადრევანი,
ზღვისფერ ლაჟვარდში მოლივლივე
ლურჯი ჩრდილებით.

თარგმან ნანა გომოლაშვილმა

